

Gmina Jodłownik

Gminna Strategia
Rozwiązywania
Problemów Społecznych
na lata 2026 – 2035

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	4
1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII, ZGODNOŚĆ Z PRAWEM WSPÓLNOTOWYM ORAZ STRATEGIAMI NARODOWYMI I EUROPEJSKIMI.....	4
1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi.....	5
1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym.....	5
1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi.....	6
1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi.....	7
1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi .	8
II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII.....	10
1. PRZEBIEG PROCESU WYPRACOWANIA STRATEGII	10
III. CHARAKTERYSTYKA GMINY	13
1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	13
2. HISTORIA.....	13
3. GOSPODARKA GMINY.....	14
3.1 Przedsiębiorczość.....	14
4. LUDNOŚĆ GMINY	15
4.1 Demografia	15
4.2 Poziom życia	17
4.3 Mieszkalnictwo.....	17
5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA GMINY JODŁOWNIK	18
5.1 Oświata	18
5.2 Kultura	24
5.3 Służba zdrowia	28
5.4 Pomoc społeczna.....	29

5.5 Bezpieczeństwo publiczne	40
5.6 Rekreacja i sport	41
5.7 Organizacje społeczne	41
6. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	45
6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Jodłownik na podstawie danych instytucji	45
6.2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety	54
6.3 Analiza SWOT	67
IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ	68
1. MISJA I WIZJA GMINY JODŁOWNIK	68
2. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.....	69
3. CELE I HARMONOGRAM REALIZACJI	73
4. RAMY FINANSOWE STRATEGII	87
5. PROGRAMY.....	88
V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII.....	89
1. SYSTEM MONITOROWANIA STRATEGII.	89
2. EWALUACJA STRATEGII	96
ZAŁĄCZNIKI	98
WYKAZ SKRÓTÓW	107
SPIS WYKRESÓW I TABEL	108

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Państwo polskie poprzez instytucje realizujące politykę społeczną umożliwia swoim obywatelom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Stale wzrastający zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej spowodowany jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak np.: starzenie się społeczeństwa, a co za tym idzie, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób starszych i z niepełnosprawnościami, uzależnieniami oraz wyzwaniem, którym musi podolać współczesna rodzina.

Działania prowadzone przez instytucje pomocy i integracji społecznej opierają się na zasadach programowania, subsydialności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Każde państwo Członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego. Opracowanie Strategii jest warunkiem pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów dotyczących sfery społecznej zarówno z budżetu państwa, jak też funduszy Unii Europejskiej.

1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jodłownik tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025 poz. 1214 z późn. zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na Gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej Strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Ponadto art. 16 b ust. 2 w/w ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.

- diagnozę sytuacji społecznej,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,

- cele strategiczne projektowanych zmian,
- kierunki niezbędnych działań,
- sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jodłownik (GSRPS) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2025 r. poz. 1338);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2025 r. poz. 214);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2025 r. poz. 1208);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2025 r. poz. 438 z późn. zm.);

- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2024 r. poz. 1670 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278);
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1649 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 4 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1429 z późn. zm.).

1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym

Prawo wspólnotowe (*acquis communautaire*) nie ingeruje w systemowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Funkcjonuje jednak polityka społeczna Unii koordynująca narodowe polityki społeczne w zakresie koniecznym z punktu widzenia funkcjonowania wspólnoty.

1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi

Jednym z wiodących celów Unii Europejskiej jest wyrównywanie poziomu rozwoju krajów i regionów. Polska uczestniczy w polityce społeczno-gospodarczej Unii, co oznacza między innymi korzystanie z funduszy unijnych. W dniu 17 listopada 2017 r. Parlament Europejski,

Rada i Komisja wspólnie proklamowały Europejski filar praw socjalnych jako odpowiedź na wyzwania społeczne w Europie. 20 głównych zasad filaru podzielono na trzy kategorie: równe szanse i dostęp do zatrudnienia, uczciwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i włączenie społeczne. Działania prowadzone w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013) służą poprawie dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy; modernizacji instytucji i służb rynków pracy; wspieraniu zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równym warunkom pracy oraz lepszej równowadze między życiem zawodowym a prywatnym; wspieraniu dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian; poprawie jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy; wspieraniu równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia; wspieraniu uczenia się przez całe życie; wspieraniu aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa; wspieraniu integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów; wspieraniu integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie; zwiększaniu równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług; wspieraniu integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci; przeciwdziałaniu deprywacji materialnej (art. 4 ust. 1 rozporządzenia ws. EFS+).

1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jodłownik są zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030, której celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Celem głównym strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Należy przez to rozumieć dorastanie w godnych warunkach, skuteczną edukację, świadczenie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, stałe uczenie się dorosłych, w tym doskonalenie ich kompetencji i kwalifikacji, sprawiedliwy

i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, realizowanie się w życiu rodzinnym i społecznym, aktywne spędzanie czasu wolnego, wysoką świadomość ekologiczną, udział w życiu publicznym i politycznym, a także stały rozwój osobisty oraz udział w procesach zmian zachodzących w świecie i Polsce.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, która jako strategiczny cel polityki regionalnej wskazuje efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia solidarności społecznej. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES) jest programem rządowym, który wyznacza kluczowe kierunki polityki publicznej na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030.

Celem głównym Programu jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Do zrealizowania celu głównego wskazano trzy cele szczegółowe:

1. zmniejszenie zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem wśród dzieci i młodzieży,
2. zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym,
3. zwiększenie integracji społecznej grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem, w tym osób bezdomnych i migrantów.

1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

Zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Jodłownik na lata 2024-2030

W strategii wyróżniono następujące cele strategiczne:

Cel strategiczny 1. Efektywny rozwój gospodarczy

Cel strategiczny 2. Wysoki poziom kapitału społecznego

Cel strategiczny 3. Spójna przestrzeń i czyste powietrze

W ramach Strategii określono 4 zintegrowane projekty strategiczne, które są priorytetowe i ich efekty bezpośrednio przełożą się na założone cele. Projekty strategiczne do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Jodłownik na lata 2024–2030:

1. Wsparcie przedsiębiorczości i wzmocnienie kompetencji mieszkańców.
2. Rozwój i integracja kapitału społecznego, w tym zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych.
3. Ochrona środowiska naturalnego i poprawa efektywności energetycznej obiektów.
4. Kształtowanie miejscowości Jodłownik i Szczyrzyc jako ośrodków wzrostu całej gminy.

Zgodność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Limanowskiego na lata 2024-2030

W strategii określono następujące cele strategiczne:

Cel strategiczny nr I. Poprawa funkcjonowania osób starszych oraz niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia oraz zminimalizowanie skutków niepełnosprawności.

Cel strategiczny nr II. Rozwój systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz wsparcie dla osób usamodzielnianych.

Cel strategiczny nr III. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Limanowskim.

Cel strategiczny nr IV. Zapobieganie dysfunkcjom wychowawczym w rodzinie.

Cel strategiczny nr V. Profesjonalizacja świadczonych usług w zakresie pomocy społecznej.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolska 2030

Cele strategiczne ww. strategii rozwoju obejmują:

1. Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie.
2. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Małopolski.
3. Wysoka jakość środowiska przyrodniczego, krajobrazu i przestrzeni zamieszkania oraz świadomości ekologicznej Małopolanie.
4. System zarządzania strategicznego rozwojem w województwie dostosowany do wyzwań dekady 2020-2030.
5. Zrównoważony i trwały rozwój województwa w oparciu o endogeniczne potencjały poszczególnych obszarów Małopolski.

Inne dokumenty strategiczne:

- *Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia;*
- *Małopolski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego;*

II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII

Do prac nad wypracowaniem Strategii zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu Gminy Jodłownik.

1. Przebieg procesu wypracowania Strategii

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

- organizacja procesu planowania strategicznego,
- diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Jodłownik,
- planowanie działań,
- opracowanie dokumentu.

Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Jodłownik:

- analiza sytuacji społecznej w Gminie Jodłownik w oparciu o dane instytucji i organizacji działających w Gminie i powiecie,
- analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasowa współpraca instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- formułowanie wizji rozwoju społecznego Gminy Jodłownik.

Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w Gminie Jodłownik:

- identyfikacja i kategoryzacja problemów społecznych w Gminie Jodłownik,
- określenie zasobów społecznych.

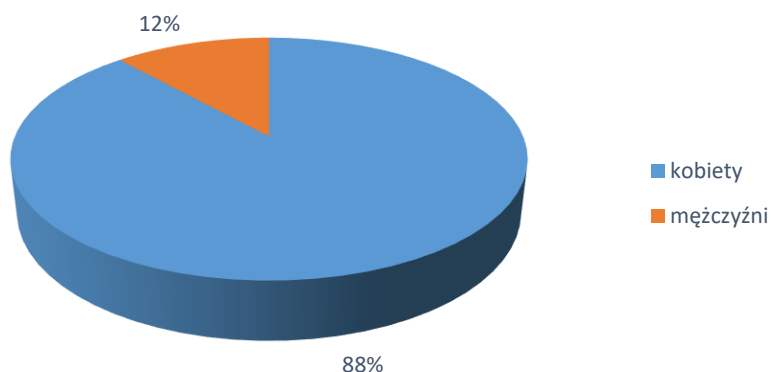
Formułowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o zasady rozwoju społecznego:

- formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju Gminy Jodłownik,
- formułowanie celów strategicznych,
- określanie celów oraz kierunków działań w Gminie Jodłownik,
- określanie sposobu zarządzania realizacją strategii,
- ustalenie zasad monitoringu,
- opracowanie procedur ewaluacji.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Urząd Gminy Jodłownik, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, Ośrodek Pomocy Społecznej w Jodłowniku oraz wyniki anonimowych ankiet na temat występujących w Gminie problemów i oczekiwań.

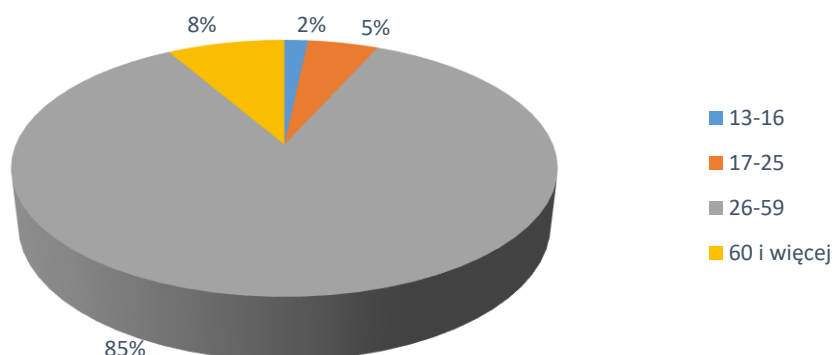
Elementem uspołecznienia procesu budowy GSRPS, było przeprowadzenie badania ankietowego bazującego na metodologii CAWI (Computer Assisted Web Interview), skierowanego do mieszkańców - osób zainteresowanych uczestnictwem w życiu społecznym Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło łącznie 60 osób (53 kobiety i 7 mężczyzn).

Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

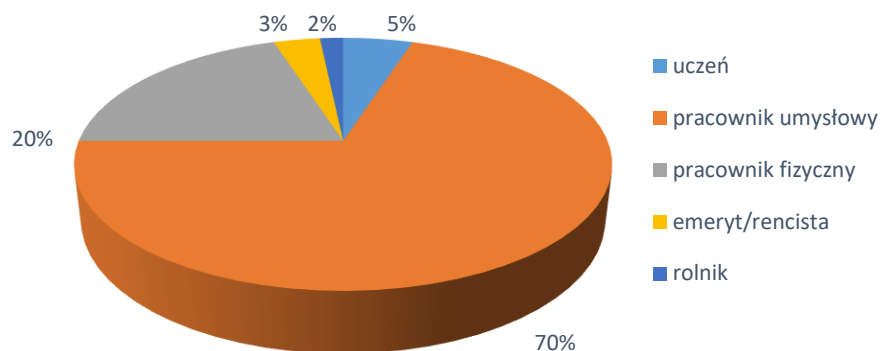
Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby mieszczące się w przedziale 26-59 lat – 51 osób.

Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

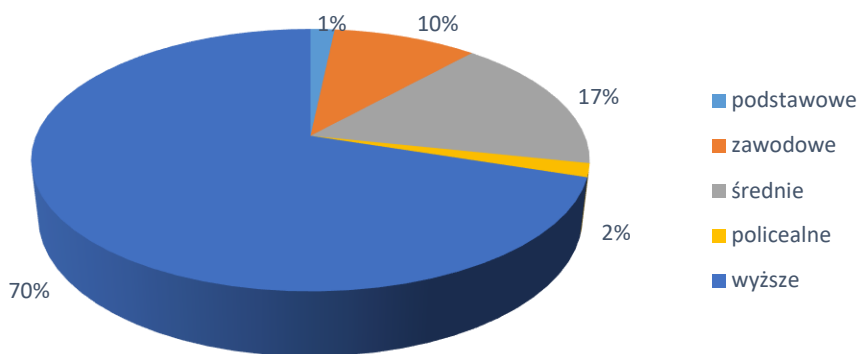
Pytani o aktywność zawodową mieszkańcy Gminy Jodłownik deklarowali się najczęściej jako pracownik umysłowy (42 osoby).

Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe (42 osoby).

Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację i efektywną realizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych. Oparcie przygotowania dokumentu strategicznego o proces partycypacji społecznej gwarantuje rzetelną diagnozę oraz wypracowanie adekwatnych do zdiagnozowanych problemów kierunków realizacji strategii. Przedłożony materiał został opracowany przy merytorycznym wsparciu eksperta zewnętrznego – Agnieszki Wróblewskiej

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Położenie geograficzne

Rysunek 1. Umiejscowienie gminy Jodłownik w powiecie limanowskim i województwie małopolskim. Źródło: <https://bip.małopolska.pl/>

Gmina Jodłownik jest gminą wiejską, położoną w województwie małopolskim, w powiecie limanowskim. Powierzchnia gminy wynosi 72 km². W skład gminy wchodzi dwanaście sołectw: Góra Świętego Jana, Janowice, Jodłownik, Kostrza, Krasne-Lasocice, Mstów, Pogorzany, Sadek, Słupia, Szczyrzyc, Szyk, Wilkowisko. Przez teren Gminy Jodłownik przebiega Małopolski Szlak Architektury Drewnianej na trasie którego znajdują się kościoły w: Jodłowniku kościół z XVI wieku p.w. Narodzenia NMP wybudowany z fundacji Przecława Niewiarowskiego, Szyku kościół p.w. św. Barbary i św. Stanisława Biskupa z XVI wieku, Wilkowisku kościół p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej z XIII wieku. Zespół Klasztorny Opactwa Ojców Cystersów w Szczyrzycu i dwa kościoły w Jodłowniku (stary i nowy) wpisane są w Południowo-Zachodni Szlak Cysterski.

2. Historia

Pierwsze wzmianki o Jodłowniku pochodzą z 1361 roku. na przełomie XIV i XV wieku gospodarowały tu rody rycerskie Drobotów, a potem Ratołdów herbu Szeliga. Jodłownik pod względem administracyjnym należał do kasztelanii wojnickiej, potem do czchowskiej, a od końca XV w. do powiatu szczyrzyckiego. Do XX wieku Jodłownik stanowił filię parafii św. Mikołaja w Skrzydlnej. Na początku XVI w. wieś nabył Achacy Jordan z Zakliczyna, później posiadłość dzierżyli Lubomirscy, od których w 1529 roku kupili ją Niewiarowscy herbu Półkozic. Przecław Niewiarowski ufundował w 1585 roku miejscowy kościół drewniany, który

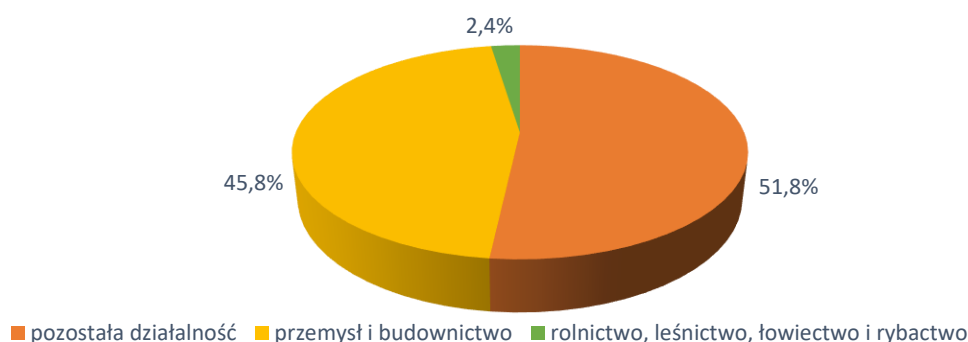
do dzisiejszego dnia jest ozdobą wsi. W 1595 zgodnie z testamentem cały jego majątek przeszedł w ręce zakonu Dominikanów z Krakowa. Jodłownik pozostawał w ich rękach aż do 1784, czyli do konfiskaty dóbr zakonnych przez rząd austriacki. W XIX wieku Jodłownik był własnością zakonu Cystersów z pobliskiego Szczyrzyca. Przeprowadzili oni wówczas generalny remont kościoła, założyli cmentarz i zbudowali most na rzece. 6 września 1939 wkraczające oddziały Wehrmachtu dokonały we wsi zbrodni wojennej. Zabito 58 osób z okolicznych miejscowości. W latach 1981–1987 mieszkańcy wsi zbudowali nowy kościół, który przejął funkcję kościoła parafialnego.¹

3. Gospodarka Gminy

3.1 Przedsiębiorczość

W 2024 roku na terenie Gminy Jodłownik było zarejestrowanych 821 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, spośród których 20 należało do sektora publicznego, a 799 do sektora prywatnego. W ramach wszystkich przedsiębiorstw 45,8% działa w ramach przemysłu i budownictwa, 2,4% to rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, a 51,8% wykonuje pozostałą działalność gospodarczą.²

Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Jodłownik. Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

W ramach sektora publicznego spośród 20 podmiotów 17 należy do państwowych i samorządowych jednostek prawa budżetowego. Z kolei sektor prywatny, to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (687 jedn.), stowarzyszenia i organizacje

¹ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Jodłownik>

² <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/tablica>

społeczne (22 jedn.), spółki handlowe (18 jedn.), spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (1 jedn.), spółdzielnie (4).

Odnosząc się do wskaźników podmiotów gospodarki narodowej (przyjętych dla celów porównawczych przez GUS, dane za 2024 rok), należy stwierdzić, że na 10 tys. ludności na terenie Gminy Jodłownik przypada 936 firm. Na 100 osób w wieku produkcyjnym 13,57 osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą. Odnosząc się do fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych można stwierdzić, iż na 10 tys. mieszkańców przypada 25 tego typu podmiotów. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kategoria	Jednostka miary	Wartość wskaźnika		
		2022	2023	2024
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	894	920	936
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	77	72	76
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	41	37	50
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	12,95	13,40	13,57
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	jed. gosp.	25	25	25
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	132	124	132
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	153,9	159,0	162,2

4. Ludność Gminy

4.1 Demografia

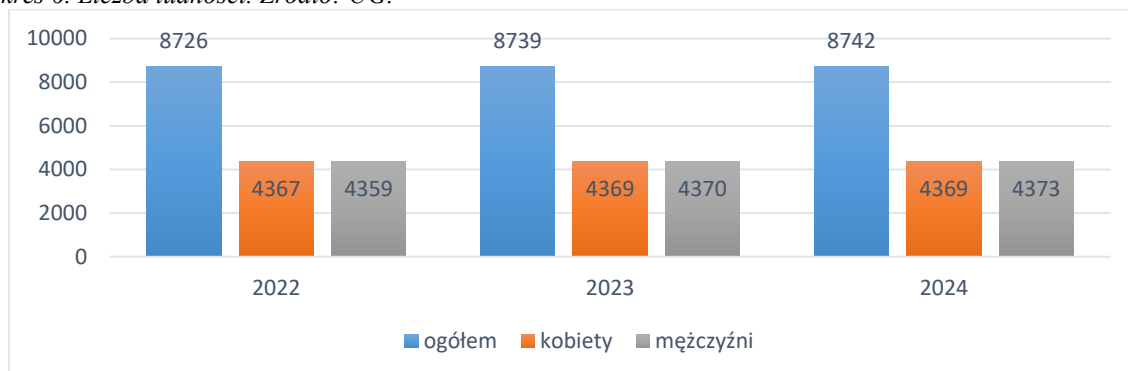
Na koniec 2024 roku w gminie Jodłownik zameldowanych było 8742 osoby. Na przestrzeni trzech lat liczba ludności stopniowo zwiększała się. Gęstość zaludnienia w Gminie w 2024 roku wynosiła 122 osoby na 1 km², współczynnik feminizacji w Gminie wynosił 99.

Tabela 2. Demografia Gminy Jodłownik. Źródło: Dane UG.

Rok	2022	2023	2024
ogółem	8726	8739	8742
kobiety	4367	4369	4369

mężczyźni	4359	4370	4373
-----------	------	------	------

Wykres 6. Liczba ludności. Źródło: UG.

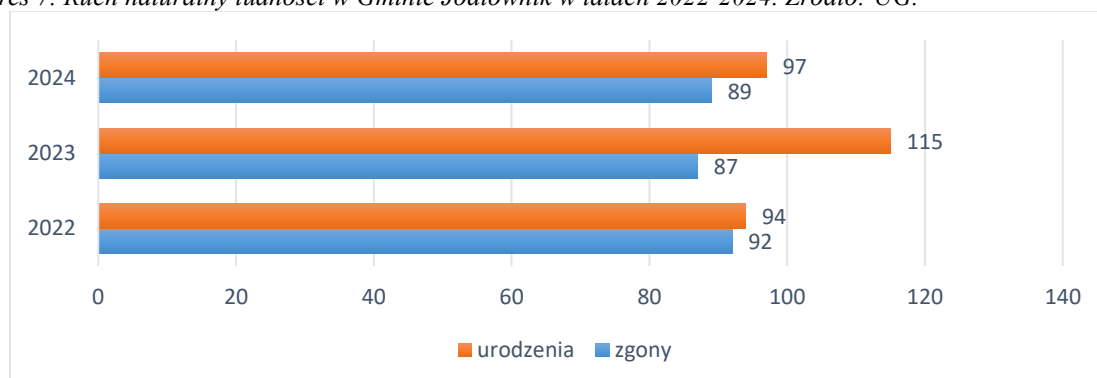
Wśród ogólnej liczby mieszkańców dominującą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Według danych GUS w 2024 roku wśród mieszkańców Gminy Jodłownik ponad połowa, to osoby w wieku produkcyjnym (57,7%), osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 24,0% ogółu, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 18,3% ludności. Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 73,3, współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wynosi 24,4.

Tabela 3. Struktura zamieszkałej ludności. Źródło: UG Jodłownik.

Rok	2022	2023	2024
Ludność do 18 lat	2100	2115	2117
Ludność powyżej 18 lat	6626	6624	6625

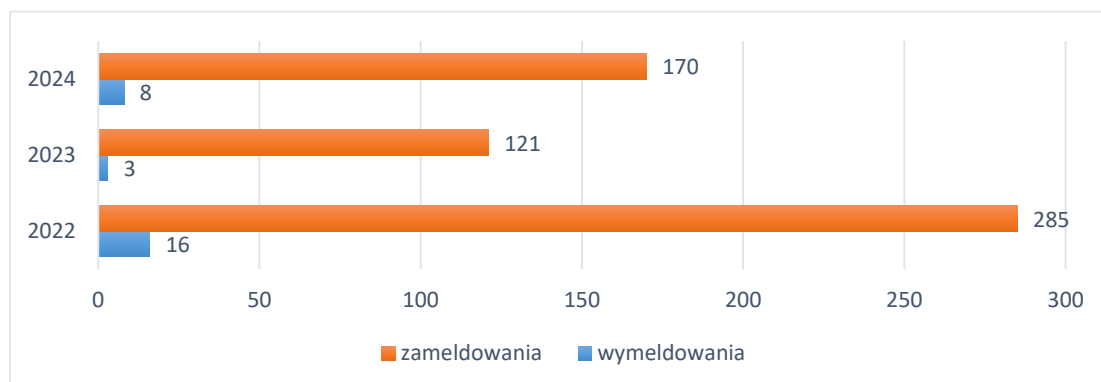
W latach 2022-2024 na terenie Gminy zanotowano dodatni przyrost naturalny. Ogólny bilans trzech lat wyniósł +38 osób.

Wykres 7. Ruch naturalny ludności w Gminie Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło: UG.

W przypadku salda migracji wskaźniki są również dodatnie. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba zameldowań przewyższała liczbę wymeldowań. Saldo migracji dla lat 2022-2024 wynosiło + 549 osób.

Wykres 8. Migracje ludności na terenie Gminy Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło: UG.

Podsumowując powyżej zaprezentowane wskaźniki demograficzne Gminy należy zwrócić uwagę na dodatni przyrost naturalny gminy. Niepokój na przyszłość może budzić fakt, że ponad połowa mieszkańców, to osoby w wieku produkcyjnym. Należą do nich zarówno mieszkający tu od urodzenia, jak i osoby, które wybrały Gminę na miejsce zamieszkania. Obecnie jest to korzystne dla rozwoju gospodarczego Gminy, ale jeśli powyższe niekorzystne trendy zostaną utrzymane, za kilka czy kilkanaście lat, liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie ogromnym obciążeniem dla osób w wieku aktywności zawodowej.

4.2 Poziom życia

W 2024 roku dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 7577,89 zł, przy wydatkach w wysokości 8278,14 zł. W 2024 roku w powiecie limanowskim średnie dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 2033,44 zł, wydatki na pomoc społeczną w gminie w 2024 roku wynosiły 3247176,27 zł i były poniżej średniej w powiecie.³

4.3 Mieszkalnictwo

Wydatki gminy w zakresie gospodarki mieszkaniowej wynosiły w 2024 roku 719403,35 zł, przy dochodach wynoszących 107837,73 zł, i były na szóstej pozycji spośród wszystkich gmin powiatu limanowskiego. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w Gminie Jodłownik wynosi 99,8 m².⁴

³ <https://svs.stat.gov.pl/>

⁴ <https://svs.stat.gov.pl/>

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Jodłownik. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

	Jednostka miary	2022	2023	2024
Zasoby mieszkaniowe				
<i>mieszkania</i>	mieszk.	2 393	2 421	2 445
<i>izby</i>	izba	11 147	11 318	11 474
<i>powierzchnia użytkowa mieszkań</i>	m ²	234 635	239 018	244 003
Budynki mieszkalne w Gminie				
Ogółem	bud.	2 315	2 343	2 368
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne				
<i>wodociąg</i>	mieszk.	2 241	2 269	2 293
<i>ustęp splukiwany</i>	mieszk.	2 112	2 140	2 164
<i>łazienka</i>	mieszk.	2 037	2 065	2 089
<i>centralne ogrzewanie</i>	mieszk.	1 750	1 778	1 802
Mieszkania wyposażone w instalacje - w %				
<i>wodociąg</i>	%	93,6	93,7	93,8
<i>ustęp splukiwany</i>	%	88,3	88,4	88,5
<i>łazienka</i>	%	85,1	85,3	85,4
<i>centralne ogrzewanie</i>	%	73,1	73,4	73,7
Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki				
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania</i>	m ²	98,1	98,7	99,8
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę</i>	m ²	26,8	27,3	27,8
<i>mieszkania na 1000 mieszkańców</i>	mieszk.	273,2	276,1	278,8

5. Infrastruktura społeczna Gminy Jodłownik

5.1 Oświata

Gmina Jodłownik jest organem prowadzącym dla 7 szkół:

- 1) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Jodłowniku
- 2) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Szczyrzycu

- 3) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II Sadek – Kostrza w Sadku
- 4) Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wilkowisku
- 5) Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Krasnem – Lasocicach
- 6) Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Szyku
- 7) Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych

Liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy Jodłownik przedstawione są w tabeli poniżej.

Tabela 5. Liczba uczniów i nauczycieli w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Jodłownik. Źródło: Raport o stanie Gminy Jodłownik.

Placówki	2022/2023		2023/2024		2024/2025	
	l. uczniów + „0” + przedszkolne	l. nauczycieli	l. uczniów + „0” + przedszkolne	śr. l. etatów nauczycieli	l. uczniów + „0” + przedszkolne	śr. l. etatów nauczycieli
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Jodłowniku	259	29	271	28,88	271	28,88
Zespół Szkolno - Przedszkolny w Szczyrzycu	405	-	410	38,99	430	37,05
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II Sadek – Kostrza w Sadku	164	19,83	166	22,29	174	20,36
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wilkowisku	165	18,32	165	20,26	173	19,40
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Krasnem – Lasocicach	122	14,59	125	19,16	136	18,29
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Szyku	176	20,67	169	21,37	172	21,77
Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych	17	1,34	31	1,64	29	1,78

Na przestrzeni trzech lat wzrosła liczba uczniów w szkołach na terenie gminy Jodłownik.

Tabela 6. Charakterystyka placówek. Źródło: Raport o stanie Gminy Jodłownik.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Jodłowniku		
2022	2023	2024
9 oddziałów Szkoły Podstawowej, 4 oddziały przedszkolne	9 oddziałów Szkoły Podstawowej, 5 oddziałów przedszkolnych	9 oddziałów Szkoły Podstawowej, 5 oddziałów przedszkolnych
163 uczniów w SP, 96 dzieci w oddziałach przedszkolnych	161 uczniów w SP, 110 dzieci w oddziałach przedszkolnych	161 uczniów w SP, 110 dzieci w oddziałach przedszkolnych

Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący 102 w tym: pomoc psychologiczno-pedagogiczna, rewalidacja, świetlica, biblioteka, zespół regionalny, koło Klik. Liczba Laureatów i Finalistów konkursów przedmiotowych 1 - Małopolski Konkurs Geograficzny. Liczba uczniów którzy otrzymali stypendia za wyniki w nauce – 23	Liczba uczniów którym przyznano stypendium za wyniki w nauce – 21. Liczba uczniów którzy otrzymali stypendium Wójta za osiągnięcia naukowe – 1. Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne finansowane przez organ prowadzący Zespół Regionalny, Koło Klik	Liczba uczniów którym przyznano stypendium za wyniki w nauce – 27. Liczba uczniów którzy otrzymali stypendium Wójta za osiągnięcia naukowe – 4. Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne finansowane przez organ prowadzący: Zespół Regionalny, Koło Klik
--	---	--

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Szczyrzycu

Szkoła Podstawowa: 1 oddział przedszkolny 15 oddziałów SP, przedszkole: 4 oddziały	14 oddziałów Szkoły Podstawowej, 2 oddziały przedszkolne, 4 oddziały w Samorządowym Przedszkolu w ZSP	15 oddziałów Szkoły Podstawowej, 2 oddziały przedszkolne, 4 oddziały w Samorządowym Przedszkolu w ZSP
21 dzieci w oddziałach przedszkolnych, 267 w szkole podstawowej, 117 dzieci w przedszkolu	268 uczniów SP, 42 dzieci oddziały przedszkolne, 100 dzieci w przedszkolu	280 uczniów SP, 50 dzieci oddziały przedszkolne, 100 dzieci w przedszkolu
Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący 112 w tym: zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno- kompensacyjne, logopedyczne, rewalidacyjne, pedagog specjalny, psycholog, zajęcia świetlicowe, biblioteka szkolna, wychowanie przedszkolne.	Liczba uczniów, którym przyznano stypendium za wyniki w nauce: 75 uczniów. Liczba uczniów którzy otrzymali stypendium wójta za osiągnięcia naukowe: 4 uczniów. Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego: „Już płynię”	Liczba uczniów, którym przyznano stypendium za wyniki w nauce: 89 uczniów. Liczba uczniów którzy otrzymali stypendium Wójta za osiągnięcia naukowe: 4 uczniów. Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego: „Już płynię”, Szkoła językowa „MADISON”.
- Zespół regionalny, - Koło Teatralne, - Opieka Nad Żółwiem - Chór szkolny, - Koło biologiczne – chemiczne, - Koło matematyczne, - Koło fizyczne	- zajęcia rozwijające uzdolnienia - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze - zajęcia korekcyjno – kompensacyjne - zajęcia logopedyczne - zajęcia rewalidacyjne - zajęcia indywidualne - pedagog specjalny - pedagog - psycholog - zajęcia świetlicowe - biblioteka szkolna - wychowanie przedszkolne - zajęcia emocjonalno – społeczne - kształcenie ucznia powracającego zza granicy	Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne finansowane przez organ prowadzący: - zajęcia rozwijające uzdolnienia - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze - zajęcia korekcyjno – kompensacyjne - zajęcia logopedyczne - zajęcia rewalidacyjne - zajęcia indywidualne - pedagog specjalny - pedagog - psycholog - zajęcia świetlicowe - biblioteka szkolna - wychowanie przedszkolne - zajęcia emocjonalno – społeczne - kształcenie ucznia powracającego zza granicy

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II Sadek – Kostrza w Sadku		
Szkoła Podstawowa: 2 oddziały przedszkolne, 8 oddziałów szkoły podstawowej	Szkoła Podstawowa: 2 oddziały przedszkolne, 8 oddziałów szkoły podstawowej	Szkoła Podstawowa: 2 oddziały przedszkolne, 8 oddziałów szkoły podstawowej
50 dzieci w oddziałach przedszkolnych, 114 uczniów w szkole podstawowej	50 dzieci w oddziałach przedszkolnych, 116 uczniów w szkole podstawowej	50 dzieci w oddziałach przedszkolnych, 124 uczniów w szkole podstawowej
Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący: 87 godziny: Rewalidacja – 2 godziny, Nauczanie w formie indywidualnej - 8 godzin Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendia za wyniki w nauce: 21, Nagrody Wójta dla laureatów, finalistów i uczestników etapów rejonowych organizowanych przez kuratorium konkursów przedmiotowych: 12	Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący - 73 godziny, w tym: rewalidacja, nauczyciel wspomagający, zajęcia dydaktyczne – wyrównawcze, gimnastyka korekcyjna, zajęcia rozwijające uzdolnienia, biblioteka, świetlica.	Liczba uczniów którym przyznano stypendium za wyniki w nauce: 26. Liczba uczniów którzy otrzymali stypendium Wójta za osiągnięcia naukowe: 7
Realizacja projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych „Owoce i warzywa w szkole”, „Już pływam”, „Jeźdź z głową” Szkolny Klub Sportowy Aktywna Tablica Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa „Poznaj Polskę” – 2 projekty	Realizacja projektów finansowanych ze środków krajowych i unijnych: - Już pływam. - Owoce i warzywa w szkole. Szkłanka mleka - Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych ucznia klasy czwartej	Realizacja projektów finansowanych ze środków krajowych i unijnych: - Już pływam. Nauka pływania na basenie (wyjazdy) - Owoce i warzywa w szkole. Szkłanka mleka - Realizacja wojewódzkiego projektu „Młodzi w Kulturze” - Realizacja wojewódzkiego projektu „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”
- Kółko polonistyczne – literackie; - Kółko matematyczne, - Kółko matematyczne – przyrodnicze, - Kółko historyczne,, - Kółko językowe, - Koło przyrodnicze, - Kółko plastyczne, - Kółko czytelnicze, - „Mądra Główka” – zagadki logiczne, - Kółko informatyczne - Zajęcia szachowe, - Kółko sportowe - Zajęcia laboratoryjne - Zespół Regionalny „PNIOKI” - Szkolne Koło Caritas - Kółko teatralne, - Zajęcia muzyczne (gra na instrumentach)	- Koła przedmiotowe, koła zainteresowań oraz praca organizacji uczniowskich, tj: - Kółko polonistyczne, - Kółko matematyczne, - Kółko historyczne, - Kółko fizyczne, - Kółka językowe - Kółko czytelnicze - Kółko przyrodnicze - Koło szachowe - Kółko informatyczne - Koło „Mądra Główka”, - Kółko plastyczne - Koło teatralne - Zajęcia dydaktyczne – wyrównawcze, - Zajęcia wyrównawczo – kompensacyjne, - Zajęcia taneczno - sportowe; - Zajęcia sportowo - turystyczne - Gimnastyka korekcyjna, - Zajęcia logopedyczne, - Zajęcia laboratoryjne - Zajęcia muzyczne - Szkolne Koło Caritas,	- Koła przedmiotowe, koła zainteresowań oraz praca organizacji uczniowskich, tj: - Kółko polonistyczne, - Kółko matematyczne, - Kółko historyczne, - Kółko fizyczne, - Kółka językowe - Kółko czytelnicze - Kółko przyrodnicze - Koło szachowe - Kółko informatyczne - Koło „Mądra Główka”, - Kółko plastyczne - Koło teatralne - Zajęcia dydaktyczne – wyrównawcze, - Zajęcia wyrównawczo – kompensacyjne, - Zajęcia taneczno - sportowe; - Zajęcia sportowo - turystyczne - Gimnastyka korekcyjna, - Zajęcia logopedyczne, - Zajęcia laboratoryjne - Zajęcia muzyczne - Szkolne Koło Caritas,

	Zespół Regionalny „PNIOKI”	- Zespół Regionalny „PNIOKI”
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wilkowisku		
2 oddziały przedszkolne 8 oddziałów szkoły podstawowej	2 oddziały przedszkolne 8 oddziałów szkoły podstawowej	2 oddziały przedszkolne 8 oddziałów szkoły podstawowej
41 dzieci w oddziałach przedszkolnych 124 uczniów w szkole podstawowej	50 dzieci w oddziałach przedszkolnych 115 uczniów w szkole podstawowej	48 dzieci w oddziałach przedszkolnych 125 uczniów w szkole podstawowej,
Liczba uczniów którzy otrzymali stypendia za wyniki w nauce: 21	Stypendia za wyniki w nauce otrzymało 21 uczniów Nagrody Wójta otrzymało 2 uczniów za uzyskanie tytułu laureata/finalisty w konkursie języka angielskiego - 1 uczeń, w konkursie historycznym -1 uczeń, 1 uczeń otrzymał nagrodę Wójta za udział w etapie rejonowym małopolskiego konkursu języka angielskiego, 3 uczniów otrzymało nagrodę Wójta za udział w etapie rejonowym ogólnopolskiego konkursu „Losy żołnierza i oręza polskiego”	Stypendia za wyniki w nauce otrzymało 56 uczniów. Udział w etapie wojewódzkim ogólnopolskiego konkursu „Losy żołnierza i oręza polskiego” – 8 uczniów otrzymało nagrodę Wójta.
Zajęcia pozalekcyjne organizowane dla uczniów przez szkołę: - kółko szachowe - kółko regionalne - kółko programowania - kółko chemiczne - kółko mały artysta - kółko artystyczne - kółko języka angielskiego - SKS	Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa kwota: 5.000,00 zł w tym 1.000,00 zł wkład własny - Program „Już pływam” Szkoła organizuje dla uczniów wiele atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych: - zajęcia szachowe - kółko informatyczne - programowanie - kółko regionalne - kółko biologiczno-chemiczne - kółko historyczne - kółko języka angielskiego - kółko ogólnorozwojowe - artystyczne „Mały artysta”	Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego: - Program „Aktywna Tablica” - Program „Już pływam” Szkoła organizuje dla uczniów wiele atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych: - zajęcia szachowe - kółko informatyczne - programowanie - kółko biologiczno-chemiczne - kółko historyczne - kółko języka angielskiego - kółko ogólnorozwojowe - artystyczne „Mały artysta”
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Krasnem – Lasocicach		
Liczba oddziałów SP – 8, Liczba oddziałów przedszkolnych – 1	Liczba oddziałów SP – 8, Liczba oddziałów przedszkolnych – 1	Liczba oddziałów SP – 8, Liczba oddziałów przedszkolnych – 1
Liczba uczniów SP – 99, Liczba dzieci w OP – 23	Liczba uczniów SP – 101, Liczba dzieci w OP – 24	Liczba uczniów SP – 110, Liczba dzieci w OP – 26
Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący 37 w tym: pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedia, rewalidacja, świetlica, biblioteka Liczba Laureatów i Finalistów konkursów przedmiotowych: 8	Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący: 4 godziny rewalidacji 6 godzin PPP 5 godziny zajęć korekcyjno-kompensacyjnych 6 godzin logopedii 14/26 godzin świetlicy 9/30 godzin biblioteki	Przyznanie stypendium motywacyjnego ufundowanego przez Samorząd Gminy Jodłownik dla 32 uczniów Laureaci i Finaliści konkursów przedmiotowych nagrodzeni przez Wójta Gminy Jodłownik za szczególne osiągnięcia w konkursach: 14 osób

Liczba uczniów którzy otrzymali stypendia za wyniki w nauce – 22.	pedagog szkolny – 3/20 pedagog specjalny – 8/20 Stypendium motywacyjne ufundowane przez Samorząd Gminy Jodłownik dla 26 uczniów. Laureaci i Finaliści konkursów przedmiotowych nagrodzeni przez Wójta Gminy Jodłownik za szczególne osiągnięcia w konkursach organizowanych przez Małopolskiego Kuratora Oświaty: 11 uczniów	
Zajęcia dodatkowe: - SKS, - LOP, - Kółko regionalne, - GKK, - Kółko plastyczne	Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego: „Aktywna tablica” 43750,00 zł w tym wkład własny 8 750,00 zł Program „Już Pływam”	Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego: „Program Już Pływam”

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Szyku

Liczba oddziałów 10	Liczba oddziałów SP – 8 Liczba oddziałów przedszkolnych – 2	Liczba oddziałów SP – 8 Liczba oddziałów przedszkolnych – 2
Liczba uczniów – 176	Liczba uczniów SP – 133, Liczba dzieci w OP – 36	Liczba uczniów SP – 135, Liczba dzieci w OP – 37
- Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący – 91 godzin, w tym: - rewalidacja 14 godz. - zajęcia dodatkowe 10 godz. - zajęcia korekcyjno kompensacyjne 5 godz. - nauczanie indywidualne 16 godz. - logopedia 6 godz. - zajęcia świetlicowe 26 godz. - gimnastyka korekcyjna 2 godz. - zajęcia biblioteczne 7 godz. - Zindywidualizowana ścieżka kształcenia 5 godz. Liczba Laureatów i Finalistów konkursów przedmiotowych – 14 Liczba uczniów którzy otrzymali stypendia za wyniki w nauce – 25	- Liczba godzin przyznanych przez organ prowadzący – 91 godzin, w tym: - rewalidacja 4 godz. - zajęcia dodatkowe 10 godz. - zajęcia korekcyjno kompensacyjne 5 godz. - nauczanie indywidualne 16 godz. - logopedia 11 godz. - zajęcia świetlicowe 26 godz. - gimnastyka korekcyjna 2 godz. - zajęcia biblioteczne 7 godz. - Zindywidualizowana ścieżka kształcenia 10 godz. Liczba Laureatów i Finalistów konkursów przedmiotowych wraz z nazwą konkursu, którzy otrzymali nagrody Wójta za szczególne osiągnięcia – 8 Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendia za wyniki w nauce – 25	10 uczniów otrzymało nagrody Wójta za uzyskanie tytułu finalisty oraz udział w konkursach. 28 uczniów otrzymało stypendia za wyniki w nauce
Zajęcia pozalekcyjne organizowane dla uczniów przez szkołę: - Zajęcia logopedyczne - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z j. angielskiego - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki	Zajęcia pozalekcyjne organizowane dla uczniów przez szkołę: - Zajęcia logopedyczne - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z j. angielskiego - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki	- Zajęcia logopedyczne - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z j. angielskiego - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki - Zajęcia biblioteczne w ramach których odbywało się

- Zajęcia biblioteczne w ramach których odbywało się wyrównywanie szans z języka polskiego, - Zajęcia rozwijające „Bawię się i uczę” - Zajęcia rozwijające „Wiem i potrafię” - Zajęcia rozwijające „Myślę i odkrywam” - Zajęcia rozwijające „Z ortografią na TY” - Kółko szachowe - Kółko matematyczne - Kółko przyrodnicze - Kółko teatralne - Szkolne Koło Caritas - MADISON zajęcia dodatkowe z j. angielskiego - SKO - Kółko programowania	- Zajęcia biblioteczne w ramach których odbywało się wyrównywanie szans z języka polskiego, - Zajęcia rozwijające „Bawię się i uczę” - Zajęcia rozwijające „Wiem i potrafię”, - Zajęcia rozwijające „Myślę i odkrywam” - Zajęcia rozwijające „Z ortografią na TY” - Kółko szachowe - Kółko matematyczne - Kółko przyrodnicze - Kółko teatralne - Szkolne Koło Caritas - Kółko regionalne - SKO - Kółko programowania - Gimnastyka korekcyjna - Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego: - Już pływam - Szkolne Koło Sportowe - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - Owoce, warzywa i mleko w szkole	wyrównywanie szans z języka polskiego, - Zajęcia rozwijające „Bawię się i uczę” - Zajęcia rozwijające „Wiem i potrafię”, - Zajęcia rozwijające „Myślę i odkrywam” - Zajęcia rozwijające „Z ortografią na TY” - Kółko szachowe - Kółko matematyczne - Kółko przyrodnicze - Kółko teatralne - Szkolne Koło Caritas - MADISON zajęcia dodatkowe z j. angielskiego - SKO - Kółko programowania Programy realizowane przy udziale organu prowadzącego: - Już pływam - Szkolne Koło Sportowe - Aktywna Tablica - Owoce, warzywa i mleko w szkole
--	---	--

Klub dziecięcy w Sadku

Od 1 lutego 2022 roku rozpoczęto realizację projektu pod nazwą „Gmina Jodłownik otwiera pierwszy Klub Dziecięcy”. Klub Dziecięcy funkcjonuje w Szkole Podstawowej Sadek – Kostrza pod nazwą „Zielona Zagroda”. W Klubie przebywa 20 dzieci w wieku od 1 do 3 roku życia nad którymi opiekę sprawują cztery wychowawczynie. Klub pracuje 10 godzin dziennie.

5.2 Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna w Jodłowniku

Biblioteka Publiczna Gminy Jodłownik jest samorządową instytucją kultury, posiadającą osobowość prawną, została wpisana do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora. Nadzór merytoryczny nad działalnością Biblioteki sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Limanowej.

Szczegółowy zakres działań Biblioteki Publicznej Gminy Jodłownik obejmuje:

- gromadzenie, opracowanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych
- wypożyczanie zbiorów bibliotecznych oraz udostępnianie ich na miejsce
- rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, oświatowych i kulturalnych społeczeństwa
- prowadzenie działalności informacyjnej i bibliograficznej
- popularyzacja książki, wiedzy, informacji i czytelnictwa
- doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej

W skład Biblioteki Publicznej Gminy Jodłownik wchodzi Filie Biblioteczne: w Szczyrzycu, Wilkowisku, Krasnem-Lasocicach i Sadku.

W 2024 roku w Bibliotece Publicznej Gminy Jodłownik wraz z Filiami Bibliotecznymi zatrudnionych było 6 pracowników, w tym 5 bibliotekarzy i 1 główny księgowy, w przeliczeniu na etaty – 4,12 etatu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Jodłowniku oraz Filie Biblioteczne wyposażone są w sprzęt komputerowy oraz bezpłatny dostęp do szerokopasmowego Internetu.

Biblioteka Publiczna Gminy Jodłownik wraz z Filiami oprócz działań statutowych realizuje przedsięwzięcia wzbogacające działalność kulturalną, edukacyjną i informacyjną, organizując lub współorganizując cykliczne imprezy gminne. Podejmuje działania służące upowszechnianiu nauki i kultury wśród dzieci i młodzieży poprzez organizowanie lekcji bibliotecznych, konkursów, spotkań autorskich. Biblioteka Publiczna wraz z Filiami podejmuje działania promujące akcję „Cała Polska czyta dzieciom” organizując spotkania popularyzujące głośne czytanie książek. Użytkownikami biblioteki są zarejestrowani czytelnicy oraz osoby korzystające z czytelni bibliotecznej, czytelni internetowej, uczniowie biorący udział w zajęciach cyklicznych i lekcjach bibliotecznych. Biblioteka jest miejscem przyjaznym dla osób z niepełnosprawnością, od kilku lat współpracuje z Domem Pomocy Społecznej w Szczyrzycu.

W 2022 roku zakupiono ogółem 2624 wol. książek na kwotę 56311,73zł. Imprezy okolicznościowe zorganizowane przez bibliotekę:

- „Randka w ciemno z książką” – Walentynkowa zabawa dla miłośników książki
- „Kocie lektury” z okazji Światowego Dnia Kota – wystawa książek promująca literaturę dla dzieci o tematyce kocich opowieści
- II edycja programu „Mała Książka – Wielki Człowiek” –
- Wycieczka dzieci z Przedszkola Samorządowego w Jodłowniku – Oddział Szkolno-Przedszkolny
- Lekcja biblioteczna dla uczniów

- Wycieczka uczniów Oddziału Przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Szyku
- Gminne obchody uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- Warsztaty artystyczne „Magnetyczny folklor” w ramach projektu „Tytus Czyżewski – pierwszy elektromagnetyczny poeta i malarz z Przyszowej”
- Wyjście na Górę Kostrza w ramach akcji Odkryj Beskid Wyspowy
- Narodowe Czytanie – Powiatowe w podworskim Parku w Łukowicy – „Ballady i romanse”
- Spotkanie autorskie z Cezarym Harasimowiczem
- Gminne obchody Święta Odzyskania Niepodległości
- Głośne czytanie dla uczniów Kl.0 – 35 uczestników
- Wizyta pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Szczyrzycu – 30 uczestników

W 2023 roku wszystkie placówki biblioteczne odwiedziło ogółem 9724 użytkowników, z czytelni internetowej skorzystało 455 użytkowników, z czytelni książek skorzystało 627 osób.

W 2023 roku Biblioteka Publiczna w Jodłowniku wraz z Filiami Bibliotecznymi zarejestrowała ogółem 1400 czytelników, wypożyczono ogółem 20 307 książek. Biblioteka wraz z filiami brała udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej „Mała Książka – Wielki Człowiek”.

Przeprowadzono lekcje biblioteczne, informacyjne o księgozbiorze i katalogach oraz wycieczki do biblioteki, w których brało udział 332 uczestników. Wycieczki do bibliotek miały charakter pierwszej wizyty oddziału przedszkolnego i zapoznania się z regulaminem korzystania z biblioteką. Zorganizowano 61 imprez o charakterze środowiskowym, okolicznościowym i literackim (konkursy plastyczne, literackie, czytelnicze) oraz wystawy w ogólnej liczbie, w których brało udział 1479 uczestników. Wydarzenia związane były m.in. z zajęciami interaktywnymi dla dzieci; Światowym Dniem Książki; Tygodniem Bibliotek; Światowym Dniem Kota, Dinozaura; Dniem postaci z bajek; Świętem Misia, a także dotyczyły konkursów czytelniczych i „Dnia Głośnego Czytania”. Biblioteka Publiczna w Jodłowniku zorganizowała spotkanie autorskie z Ireną Małysa dla Seniorów w Klubie Seniora oraz z Izabellą Frączyk. W Filii Bibliotecznej w Sadku odbyło się spotkanie autorskie z Ewą Stadtmüller. „Narodowe Czytanie”, w którym lekturą było „Nad Niemnem”.

W 2024 roku zakupiono ogółem 2074 wol. książek na kwotę 52 983,28 zł. W 2024 roku wszystkie placówki biblioteczne odwiedziło ogółem 13188 użytkowników, z czytelni internetowej skorzystało 450 użytkowników, natomiast z czytelni książek skorzystało 264 osób. Wszystkie placówki biblioteczne odwiedziło ogółem 9075 użytkowników a udział w imprezach, zajęciach i lekcjach bibliotecznych wzięło udział 3399 uczestników. W 2024 roku

Biblioteka Publiczna w Jodłowniku wraz z Filiami Bibliotecznymi zarejestrowała ogółem 1378 czytelników. W 2024 roku wypożyczono ogółem 20 088 książek.

W 2024 roku Biblioteka brała udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej „Mała Książka – Wielki Człowiek”. Projekt realizowany przez Instytut Książki we współpracy z bibliotekami publicznymi skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym. Celem akcji jest zachęcenie rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. W akcji tej brało udział ogółem 322 uczestników w wieku od 3 do 6 lat.

Przeprowadzono lekcje biblioteczne, informacyjne o księgozbiorze i katalogach oraz wycieczki do biblioteki, w których uczestniczyło ogółem 711 uczestników. Lekcje biblioteczne dotyczyły informacji o nowościach w dziedzinie literatury dla dzieci i młodzieży, korzystania z katalogu elektronicznego, korzystania ze słowników tematycznych i encyklopedii, budowy książki, bezpiecznego korzystania z Internetu, zalet czytania książek oraz nowości książkowych. Lekcje biblioteczne dotyczyły również promowania ekologii „Jestem Eko”, „Młodzi przyrodnicy” oraz „Poznajemy Parki Narodowe z Żubrem Pompikiem”.

Zorganizowano 84 imprezy o charakterze środowiskowym, okolicznościowym i literackim (konkursy plastyczne, literackie, czytelnicze) oraz wystawy, w których brało udział 1685 uczestników. Imprezy okolicznościowe związane były m.in. z zajęciami interaktywnymi dla dzieci, Światowym Dniem Książki, Tygodniem Bibliotek, Światowym Dniem Kota, Dinozaura, Dniem postaci z bajek, Świętem Misia, a także dotyczyły konkursów czytelniczych i „Dnia Głośnego Czytania”.

Biblioteka Publiczna w Jodłowniku wraz z Filią Biblioteczną w Szczyrzycu w 2024 roku we współpracy z Powiatową Biblioteką Publiczną w Limanowej brała udział w projekcie „Szczyrzyckie Bullerbyn i gra w kolory”. W ramach tego projektu zorganizowane zostały spotkania autorskie z Panią Natalią Przeździk autorką książki „Niebieski dom”. Biblioteka wzięła udział w projekcie pt. „Limanowskie Archiwum Społeczne” realizowanym przez limanowski oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego i Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej.

Zespoły regionalne

W gminie Jodłownik działają następujące zespoły regionalne: Zespół Regionalny „Pnioki” z Sadku, „Śwarni Łojce”, Zespół Regionalny „Szczyrzycanie” i Dziecięcy Zespół Regionalny „Mali Szczyrzycanie” ze Szczyrzycy, Zespół Ludowy „Sami Swoi” z Krasnego Lasocic, oraz Zespół Regionalny „Wilkowicanie” z Wilkowiska.

Dodatkowo, w Jodłowniku funkcjonuje Orkiestra Dęta przy parafii.

Koła Gospodyń Wiejskich

W gminie Jodłownik działają Koła Gospodyń Wiejskich, które są ważnym elementem życia społeczności lokalnej. Działalność kół skupia się na różnych obszarach, takich jak: kultywowanie tradycji, rękodzieło, organizacja imprez lokalnych oraz wspieranie rozwoju obszarów wiejskich. KGW są organizatorami lub współorganizatorami wielu wydarzeń, takich jak dożynki, festyny, kiermasze świąteczne, spotkania integracyjne i inne imprezy okolicznościowe. Koła aktywnie promują lokalne specjały kulinarne, rękodzieło i tradycje, organizując wystawy, kiermasze i warsztaty. Angażują się w pomoc potrzebującym organizując zbiórki i wspierając lokalne inicjatywy charytatywne.

Życie kulturalne mieszkańców gminy nawiązuje do miejscowych tradycji i obyczajów, przekazywanych z pokolenia na pokolenie, często związanych z kultem religijnym. W kalendarzu imprez kulturalnych Gminy znajdują się między innymi: Konkurs „Palm Wielkanocnych”, „Dzień Ziemi Szczyrzyckiej”, „Owocobranie”, Przegląd Grup Kolędniczych.

5.3 Służba zdrowia

Na terenie gminy usługi medyczne świadczy NZOZ Jodłownik

Zasoby kadrowe ośrodka: pięciu lekarzy (w tym: pediatra, interniści, rodzinny), cztery pielęgniarki, położna środowiskowa, rejestratorka medyczna.

Najczęstsze problemy zdrowotne dotyczące mieszkańców:

- choroby układu krążenia (nadciśnienie, miażdżyca),
- choroby układu oddechowego (pochna, astma),
- cukrzyca typu 2,
- choroby zwyrodnieniowe układu ruchu (w tym bóle kręgosłupa),
- zaburzenia depresyjne i lękowe (szczególnie wśród młodzieży i osób starszych),
- choroby nowotworowe (m.in. rak piersi, płuc, gruczołu krokowego).

W ramach profilaktyki dzieci i młodzieży wykonywane są obowiązkowe bilanse zdrowia dzieci i młodzieży w wieku 6, 10, 14 i 18 lat, szczepienia ochronne zgodnie z kalendarzem szczepień (w tym HPV dla dzieci w wieku 12 – 13 lat).

Programy profilaktyczne w szkołach: edukacja antynikotynowa i antyalkoholowa, badania przesiewowe (wzrok, słuch, postawa), pogadanki z pielęgniarką szkolną, fluoryzacja w szkołach uczniów klas I – III .

W 2024 roku udzielono się 14250 świadczeń medycznych (w tym wizyty u lekarza POZ, badania diagnostyczne, szczepienia, porady pielęgniarskie, wizyty patronażowe, itp.)

Średnia liczba świadczeń na 1000 mieszkańców w przybliżeniu 1676 świadczeń.

5.4 Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jodłowniku jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych Gminie z zakresu pomocy społecznej. Zadaniem Ośrodka jest:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz doprowadzenia do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

GOPS realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej zlecone samorządowi gminnemu i zadania własne w trybie określonym przepisami ogólnie obowiązującymi. Realizując zadania pomocy społecznej GOPS współpracuje z różnymi instytucjami w celu pomocy podopiecznym, m.in. z: Urzędem Gminy, policją, szpitalami, GKRPA, szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem, kuratorami sądowymi, PCPR, Powiatowym Urzędem Pracy, ZUS, KRUS, US, zakładami karnymi, ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, kościołem, organizacjami pozarządowymi, służbą zdrowia, prokuraturą.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jodłowniku w 2024 roku liczyła 11 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 3 osoby, pozostali pracownicy 7 osób. Pomoc i wsparcie w gminie Jodłownik z pomocy społecznej w 2024 roku uzyskało 545 osób. Wskaźnik deprywacji lokalnej w 2024 roku wyniósł 2,33% i był niższy o 0,29 punktu procentowego w stosunku do roku 2023.

Tabela 7. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Rok	2022	2023	2024
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia			
Liczba osób	462	552	545
Osoby, którym przyznano świadczenie			
Liczba osób W tym:	250	229	205
Osoby długotrwale korzystające	183	134	116
Wiek 0-17	163	142	108
Wiek produkcyjny	88	66	64
Wiek poprodukcyjny	32	21	33
Liczba rodzin	134	123	127
Liczba osób w rodzinach	462	433	382

W latach 2022-2024 liczba osób, którym przyznano świadczenie zmniejszała się.

Tabela 8. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)</i>			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	250	229	205
Liczba rodzin	134	123	127
Liczba osób w rodzinach	462	433	382
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	76	75	75
Liczba rodzin	75	74	75
Liczba osób w rodzinach	165	204	169
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	178	157	132
Liczba rodzin	82	71	64
Liczba osób w rodzinach	384	335	267

W roku 2024 liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej zmniejszyła się o 18% w stosunku do roku 2022. Podobnie tendencje spadkową odnotowano w powiecie i województwie.

Tabela 9. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji. Źródło: OZPS Gminy Jodłownik.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Gmina	250	229	205
Powiat (średnia)	339	323	295
Województwo (średnia)	405	384	359

Jedną z form pomocy oferowaną przez GOPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Jest ona ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na uzyskiwany dochód. Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych, m.in.: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów. Uczestniczą w rozwiązywaniu problemów środowisk zagrożonych uzależnieniami, środowisk będących w konflikcie z prawem, środowisk z przemocą, bezrobotnych, z niepełnosprawnościami oraz rodzin dotkniętych innymi problemami.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej, może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Tabela 10. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem (liczba rodzin)	107	143	187
- liczba osób w rodzinach	210	319	513
- w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej (liczba rodzin)	60	63	60
- liczba osób w rodzinach	119	119	131

Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin objętych pracą socjalną wzrosła o 75%.

GOPS realizuje ustawowo odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej mieszkańców z terenu Gminy Jodłownik. W 2022 roku 12 osób wymagających całodobowej opieki z powodu choroby i niepełnosprawności przebywało w domu pomocy społecznej. Koszty gminy z tytułu odpłatności za pobyt w DPS wyniosły 348416 zł. W 2023 roku w DPS przebywało 14 osób. Koszty gminy z tytułu odpłatności za pobyt w DPS wyniosły 583553 zł. W 2024 roku 18 osób przebywało w domu pomocy społecznej. Koszty gminy z tytułu odpłatności za pobyt w DPS wyniosły 780811 zł.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni, nie mogą takiej opieki zapewnić. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2022 roku łącznie usługami opiekuńczymi objęto 7 osób, 2023 roku usługami opiekuńczymi objęto 11 osób, w 2024 roku 18 osób. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przyznawanie i wypłata zasiłków stałych i okresowych jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym. GOPS w Jodłowniku w latach 2022-2024 wypłacił świadczenia:

Tabela 11. Zasiłki stałe i okresowe. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Zasiłki stałe ogółem (liczba osób)	31	28	29
Kwota świadczeń	172072 zł	157521 zł	227306 zł
Zasiłki okresowe (liczba osób)	41	45	35
Kwota świadczeń	76200 zł	77542 zł	80557 zł

GOPS realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.). W ramach wypłaconych świadczeń wypłacono: zasiłek rodziny wraz z dodatkami, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka oraz opłacano składki emerytalno - rentowe oraz zdrowotne od świadczeń rodzinnych. Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Tabela 12. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka 2022-2024. Źródło: Dane OZPS Gminy Jodłownik.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	371	324	236
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami łącznie	1918592,89 zł	1776572,54 zł	1289481,71 zł

GOPS w Jodłowniku wykonuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 poz. 438). Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wnioski o przyznanie świadczeń wraz z zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji składa się bezpośrednio do organu realizującego. W ostatnich trzech latach liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu zmniejszyła się.

Tabela 13. Informacje na temat rodzin i osób korzystających ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane OZPS Jodłownik.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	21	18	13
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	14	13	10
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	115 808 zł	105 093 zł	85 728 zł

W ramach świadczeń GOPS oferuje świadczenia w ramach programu wsparcia dla rodzin na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jednorazowe świadczenie Za życiem, w wysokości 4000 zł przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest niezależnie od dochodu.

Ośrodek realizuje również zadania z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych. W 2022 roku złożono 133 wnioski, wydano 478 kart. W 2023 roku złożono 157 wniosków i wydano 379 kart. W 2024 roku złożono 47 wniosków i wydano 96 kart.

GOPS w Jodłowniku realizuje Program „Posiłek w szkole i w domu”. Głównym założeniem Programu jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach. Wsparcie oferowane jest w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

*Tabela 14. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”.
Źródło: Dane OZPS GOPS w Jodłowniku.*

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób pobierających zasiłek celowy	25	17	6
kwota świadczeń	36 800 zł	23 324 zł	5 046 zł
liczba osób korzystająca z posiłku	165	144	116
kwota świadczeń	146 941 zł	165 537 zł	139 937 zł

OPS kwalifikuje osoby do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W 2022 roku pomoc żywnościową otrzymało 355 rodzin. W 2023 roku wsparciem w tej formie objęto 442 osoby, w 2024 roku 436 osób.

GOPS realizuje Rządowy Program „Korpus Wsparcia Seniorów”. W 2022 roku 30 seniorów otrzymało wsparcie w formie opasek bezpieczeństwa. W 2023 roku 20 seniorów, a w 2024 roku 5 seniorów posiadających opaski bezpieczeństwa otrzymało wsparcie w formie zakupu usługi obsługi systemu polegającego na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość przez centrum monitoringu.

W gminie funkcjonuje Klub Senior + w Mstowie. Prowadzone są zajęcia integracyjne, spotkania ze specjalistami i pasjonatami różnych dziedzin wiedzy, warsztaty pobudzające twórczość, zajęcia o tematyce zdrowotnej, kulinarnej, zajęcia sportowe oraz wyjścia i wyjazdy.

W 2022 roku w Klubie Seniora uczestniczyło 23 mieszkańców gminy powyżej 60 roku życia, w 2023 roku 27 seniorów, w 2024 roku w działaniach klubu wzięło udział 32 seniorów.

Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Adresatami Programu są:

1. dzieci do ukończenia 16 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie

ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

2. osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie:
 - znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
 - traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W 2024 roku z programu korzystało 9 osób dorosłych i 2 dzieci. Usługi świadczyło 9 osób zatrudnionych przez GOPS.

W ramach realizacji Programu „Opieka 75+” świadczone były usługi dla 9 osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi lub samotnie gospodarującymi.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii na terenie gminy Jodłownik. Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nakłada na gminę obowiązek podejmowania szeregu działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu, podejmowania i wspierania przedsięwzięć w celu zmiany obyczaju sposobu picia alkoholu, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz pomoc osobom uzależnionych od alkoholu, zagrożonych uzależnieniem jak również ich rodzinom. Podobnie ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminę szereg zadań, które obejmują między innymi zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, udzielanie rodzinom dotkniętym problemem narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 został przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/268/2022 Rady Gminy

Jodłownik z dnia 21 marca 2022 roku. Nadrzędnym celem programu jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszania rozmiarów problemów, które występują w Gminie Jodłownik. Działania podejmowane w ramach programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki i inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej. Cele szczegółowe są następujące:

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych,
2. Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków,
3. Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu m.in. poprzez organizację letniego wypoczynku, finansowanie kosztów prowadzenia świetlicy środowiskowej (wynagrodzenie wychowawcy, zakup materiałów, dofinansowanie do kosztów wycieczek),
4. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych członków ich rodzin,
5. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych.
6. Wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i uzależnień behawioralnych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Podstawowym zadaniem komisji oraz głównym celem jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych i narkotyków oraz zmiany struktury ich spożywania. Zapobieganie powstaniu nowych problemów wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami. Komisja poprzez swoją działalność zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomaga rodzinom

w trudnych sytuacjach życiowych. Ponadto realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do których należy:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych itp.

Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jodłowniku współpracuje m.in. z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jodłowniku, Komisariatem Policji w Tymbarku, Placówkami Oświatowymi z terenu gminy i Zespołem Interdyscyplinarnym.

W 2022 roku do Komisji wpłynęło 6 wniosków o objęcie leczeniem osoby nadużywającej alkohol. Z osobami tymi zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia oraz udzielono im informacji o formach i możliwościach leczenia i korzystania z grup wsparcia. Ponadto komisja przystąpiła do kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych w 11 placówkach. Podczas kontroli nie ujawniono żadnych nieprawidłowości. W 2022 roku do Komisji wpłynęło 17 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wszystkie zaopiniowano pozytywnie.

W 2023 roku GKRPA otrzymała 9 wniosków o objęcie leczeniem osoby nadużywającej alkohol. Z osobami tymi zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia oraz udzielono im informacji o formach i możliwościach leczenia i korzystania z grup wsparcia. Wpłynęło 17 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wszystkie zaopiniowano pozytywnie. W 2024 roku do GKRPA wpłynęło 9 wniosków o objęcie leczeniem osoby nadużywającej alkohol. Z osobami tymi zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia oraz udzielono im informacji o formach i możliwościach leczenia i korzystania z grup wsparcia. Komisja skontrolowała przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów

alkoholowych w 8 placówkach. Podczas kontroli nie ujawniono żadnych nieprawidłowości. Wpłynęło 15 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wszystkie zaopiniowano pozytywnie.

Gmina Jodłownik podpisała umowę z Poradnią Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień „PROMEDICUM” w Limanowej na leczenie i terapię osób uzależnionych i współuzależnionych zamieszkałych w gminie Jodłownik. W 2022 roku z usług Poradni skorzystało 8 osób (4 uzależnionych i 4 współuzależnione). W 2023 roku z usług Poradni skorzystały 4 osoby.

Zespół Interdyscyplinarny

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Jodłownik powołanego przez Wójta Gminy Jodłownik zarządzeniem nr 0050.105.2023 z dnia 25 września 2023 r. wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jodłowniku
- Komisariatu Policji w Zawadce
- Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jodłowniku
- Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Szczyrzycu
- Szkoły Podstawowej Sadek- Kostrza
- Szkoły Podstawowej w Szyku
- Szkoły Podstawowej Krasne-Lasocice
- Szkoły Podstawowej w Wilkowisku
- NZOZ Krasne-Lasocice
- Zespół Kuratorski-SR Limanowa

Do zadań Zespołu należy przede wszystkim:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie ich działań
- monitorowanie prowadzonych procedur NK
- kierowanie osób będących sprawcami przemocy domowej do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy
- składanie na wniosek Grup zawiadomienia o popełnieniu przez sprawcę przemocy domowej wykroczenia

Poszczególnymi przypadkami występowania przemocy domowej zajmują się powoływane przez Zespół Grupy Diagnostyczno-Pomocowe, w których skład wchodzi obowiązkowo pracownik socjalny oraz dzielnicowy, ich skład może być poszerzony o przedstawicieli oświaty, GKRPA, służby zdrowia.

Do zadań Grup Diagnostyczno-Pomocowej należą przede wszystkim:

- dokonanie na podstawie wszczętej procedury NK, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy oraz sprawców
- dalsza realizacja Niebieskiej Karty w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy oraz sprawców
- występowanie do Zespołu z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc do udziału w programie korekcyjno-kompensacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla sprawców przemocy
- występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez sprawcę wykroczenia
- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury Niebieskiej Karty
- zakończenie procedury Niebieskiej Karty
- dokumentowanie podejmowanych działań stanowiących podstawę: uznania braku zasadności wszczęcia procedury, wszczęcia procedury.

Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są poprzez procedurę „Niebieska Karta”, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Tabela 15. Realizacja Procedury „Niebieskie Karty” w Gminie Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło GOPS Jodłownik.

	2022	2023	2024
Liczba prowadzonych procedur NK	17	19	22
Liczba założonych w danym roku NK	5	13	13
Liczba zakończonych w danym roku NK ogółem	11	10	16
Liczba zakończonych NK z powodu ustania przemocy	7	5	7
Liczba zakończonych NK z powodu braku zasadności	4	5	9
Liczba ofiar – kobiety	14	17	18

Liczba ofiar – dzieci	2	20	18
Liczba ofiar – osoby starsze	4	4	9
Liczba ofiar – mężczyźni	4	3	6
Przemoc psychiczna	17	19	16
Przemoc fizyczna	12	13	6
Liczba rodzin objętych procedurą NK	17	19	20
Liczba osób w rodzinach objętych NK	66	78	78
Sprawcy - uzależnienie	11	10	11

W latach 2022 – 2024 wzrosła liczba prowadzonych procedur NK. W roku 2022 wyjątkowo założono najmniej NK, w latach 2022 i 2023 liczba rozpoczętych NK jest taka sama.

5.5 Bezpieczeństwo publiczne

Policja

Na terenie Gminy Jodłownik w latach 2022 -2024 przeprowadzono 31 akcji prewencyjnych w szkołach oraz domach seniora. W czynności związane z oddziaływaniem prewencyjnym na terenie KP w Tymbarku i PP w Jodłowniku zaangażowanych jest 16 policjantów pionu prewencji oraz dzielnicowych.

Dane przedstawiające liczbę stwierdzonych przestępstw na terenie gminy Jodłownik na przestrzeni trzech lat przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 16. Liczba odnotowanych zdarzeń na terenie gminy Jodłownik w latach 2022-2024.

Wybrane kategorie	2022	2023	2024
Kradzież	13	12	9
Włamanie	6	14	9
Rozbój	0	0	0
Uszkodzenie mienia	7	9	6
Oszustwo, w tym oszustwo internetowe	72	58	70
Przywłaszczenie	0	2	2
Groźba karalna	5	8	2
Niestosowanie się do zakazu sądowego	6	4	5
Nietrzeźwy kierujący pojazdem mechanicznym	13	19	16

Nietrzeźwy kierujący rowerem	3	3	2
Uszkodzenie ciała	0	1	0
Pobicie	2	5	2
Przestępstwa narkotykowe	13	12	9

W ostatnich trzech latach najczęściej przestępstw odnotowano w kategorii oszustwo, w tym oszustwo internetowe.

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy Jodłownik funkcjonują jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych:

Ochotnicza Straż Pożarna w Janowicach

Ochotnicza Straż Pożarna w Jodłowniku

Ochotnicza Straż Pożarna w Krasnem-Lasocicach

Ochotnicza Straż Pożarna w Pogorzanach

Ochotnicza Straż Pożarna w Sadku

Ochotnicza Straż Pożarna w Szczyrzycu

Ochotnicza Straż Pożarna w Szyku

Ochotnicza Straż Pożarna w Wilkowisku

5.6 Rekreacja i sport

Na terenie gminy działalność prowadzą kluby sportowe:

- LKS Jodłownik
- KS Szyk
- LKS ORKAN w Szczyrzycu

Gmina posiada warunki dla rozwoju turystyki krajoznawczej, pieszej i rowerowej. Atrakcją dla turystów są szlaki na szczyty Beskidu Wyspowego i Gorców. Istnieją również bardzo dobre warunki do uprawiania sportu i turystyki zimowej, narciarstwa biegowego i zjazdowego.

5.7 Organizacje społeczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Rada Gminy Jodłowniku corocznie uchwała Program współpracy Gminy

Jodłownik z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Program współpracy Gminy Jodłownik z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025 został przyjęty Uchwałą NR VII/59/2024 Rady Gminy Jodłownik z dnia 25 października 2024 roku. Celem głównym Programu jest kształtowanie partnerstwa oraz wypracowanie wspólnych mechanizmów służących efektywnemu i skutecznemu diagnozowaniu, a następnie zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Jodłownik.

Celami szczegółowymi służącymi osiągnięciu założenia głównego jest:

1. Podejmowanie i inicjowanie różnorodnych form współdziałania z organizacjami pozarządowymi oraz określenie zadań publicznych, które umożliwią dokładniejsze zaspokajanie potrzeb zbiorowych mieszkańców Gminy;
2. Tworzenie dogodnych warunków do zwiększania aktywności społecznej w zakresie realizacji określonych zadań publicznych;
3. Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych do realizacji zadań, a także pełniejsze wykorzystanie ich możliwości kadrowych i rzeczowych;
4. Podnoszenie standardów realizacji zadań przez organizacje poprzez pełną współpracę i wsparcie organów Gminy;
5. Promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego oraz dążenie do wywoływania potrzeby społecznej dotyczącej partycypacji mieszkańców w podejmowanych inicjatywach, zmierzającej do ciągłej poprawy jakości ich życia;
6. Wsparcie Gminy dla podejmowanych przez organizacje pozarządowe nowych inicjatyw i wykorzystywanie wszelkich dostępnych procedur służących ich skutecznej realizacji;
7. Analizowanie i ocenianie rezultatów współpracy oraz realizowanie działań usprawniających.

Do priorytetowych obszarów współpracy należą zadania z zakresu:

1. Pomoc społeczna w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób.
 - działania edukacyjno – informacyjne w zakresie zapobiegania i powstrzymywania przemocy,
2. Ochrona i promocja zdrowia
 - działania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia – realizacja programów zdrowotnych,

- podejmowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz ochrony przed przemocą domową.
3. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych:
- wspieranie działań o charakterze integracyjnym dla osób niepełnosprawnych, w tym spotkania, imprezy, wyjazdy oraz wycieczki integracyjne, dowóz dzieci niepełnosprawnych do ośrodków wsparcia
 - wspieranie działań związanych z prowadzeniem działań rehabilitacji społecznej i zdrowotnej,
4. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym:
- wspieranie działań o charakterze integracyjnym dla osób w wieku emerytalnym w tym spotkania, imprezy, wyjazdy oraz wycieczki integracyjne.
5. Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie:
- działania przyczyniające się do zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
6. Wypoczynek dzieci i młodzieży:
- organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich poprzez organizację kolonii i obozów.
7. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
- wspieranie realizacji przedsięwzięć kulturalnych i artystycznych, a w szczególności konferencji, festiwali, konkursów, przeglądów, koncertów, spektakli lub cyklicznych wydarzeń, imprez kulturalnych i innych form służących rozwojowi działalności kulturalnej i artystycznej,
8. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej:
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizację pozalekcyjnego życia sportowego uczniów, organizowanie imprez sportowych, zawodów sportowych i sportowo – rekreacyjnych,
9. Ratownictwo i ochrona ludności:
- wspieranie działań na rzecz podniesienia bezpieczeństwa mieszkańców gminy, w szczególności umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
 - organizowanie zawodów sportowo- pożarniczych,
10. Promocja i organizacja wolontariatu:
- wspieranie wolontariatu,
 - podejmowanie działań na rzecz promocji wolontariatu,
11. Turystyka i krajoznawstwo:

- popularyzacja działań w zakresie krajoznawstwa i turystyki,
- organizacja cyklicznych imprez popularyzujących krajoznawstwo i turystykę,
- promocja i rozwój miejscowości tematycznych powstających na terenie Gminy Jodłownik, turystyki wiejskiej oraz produktu lokalnego.

W 2022 roku na wspieranie lub powierzanie wykonanych zadań publicznych przez organizacje pozarządowe zgodnie z podpisanymi umowami przeznaczono środki finansowe w wysokości 24909,45 zł, w 2023 roku – 15912,78 zł, w 2024 roku – 30000,00 zł. Zadania i wydatkowanie środków finansowych zostały zrealizowane w ramach działalności pożytku publicznego i wolontariatu przez Urząd Gminy Jodłownik. Środki finansowe przeznaczone zostały na dowóz dzieci z niepełnosprawnością do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Myślenicach.

Samorząd Gminy Jodłownik wspierał działania organizacji pozarządowych również finansowo w ramach wydatków bieżących Gminy, zwłaszcza przy: promocji gminy na zewnątrz przez zespoły i grupy regionalne oraz sekcje sportowe, a także doposażeniu Ochotniczych Straży Pożarnych w niezbędny sprzęt itp.

Na terenie gminy funkcjonują:

- Katolickie Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju i Działalności Szkoły w Sadku – Kostrzy
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Kostrzy i Sadku
- Stowarzyszenie Wspierania wsi Sadek
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Oświatowego i Kultury wsi Słupia
- Krajowy Związek Hodowców Czerwonego Bydła Polskiego w Jodłowniku
- Ludowy Klub Sportowy ORKAN w Szczyrzycu
- Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Szczyrzyckiej Doliny Stradomki i Grodziska
- Związek Szczyrzycan w Szczyrzycu
- Stowarzyszenie Ochrony i Promocji Zdrowia w Szczyrzycu
- Szczyrzyckie Stowarzyszenie Pomocy Zespołowi Szkół w Szczyrzycu
- Koła Gospodyń Wiejskich
- Ochotnicze Straże Pożarne

6. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy

6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Jodłownik na podstawie danych instytucji

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2022-2024 okazały się: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa i bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 17. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2022-2024 Źródło: dane GOPS Jodłownik.

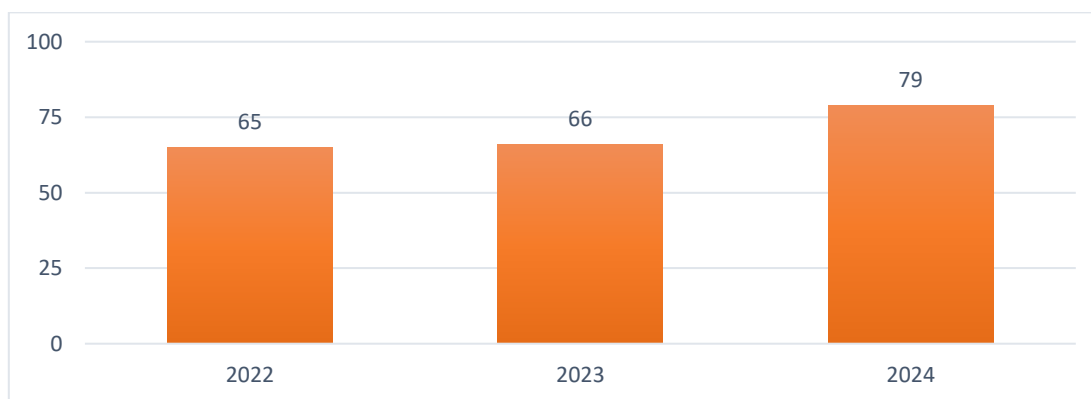
POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	2022	2023	2024
Ubóstwo	40	44	35
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	1	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	39	33
w tym: Wielodzietności	2	39	33
Bezrobocie	13	15	17
Niepełnosprawność	54	47	58
Długotrwała lub ciężka choroba	65	66	79
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	43	11	5
Przemoc domowa	0	1	1
Alkoholizm	12	8	8
Narkomania	0	0	0
Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0

Zdarzenie losowe	2	2	0
Sytuacja kryzysowa	15	0	0
Kłeska żywiołowa lub ekologiczna	0	1	0

Długotrwała lub ciężka choroba

Głównym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Jodłownik korzystających z pomocy społecznej są problemy wynikające z długotrwałej lub ciężkiej choroby. Jak ilustruje poniższy wykres, liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na przestrzeni trzech lat zwiększyła się o 22%.

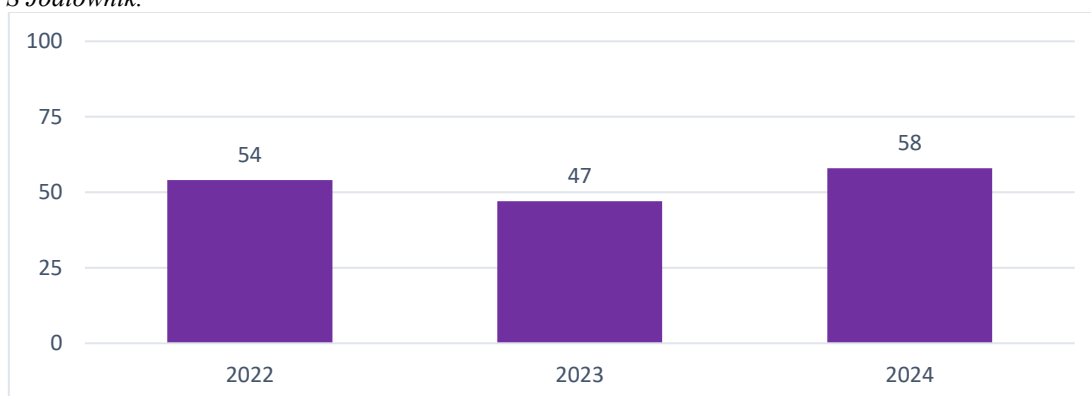
Wykres 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Niepełnosprawność

Drugim powodem trudnej sytuacji życiowej beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Jodłownik, są problemy wynikające z niepełnosprawności. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2022 - 2024 była zmienna.

Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024. Źródło: GOPS Jodłownik.

Dane statystyczne przekazane przez Powiatowe Centrum do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej dotyczące liczby osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu z uwzględnieniem liczby przyczyn niepełnosprawności, wieku oraz płci w okresie od 01.01.2022 do kwietnia 2024:

Gmina Jodłownik ogółem – 213 osób, w tym ze względu na:

- 1) stopień niepełnosprawności:
 - stopień znaczny – 61 osób
 - stopień umiarkowany – 121 osób
 - stopień lekki – 31 osób
- 2) wiek:
 - 16- 25 lat – 19 osób,
 - 26- 40 lat – 30 osób,
 - 41-59 lat – 52 osoby
 - 60 i więcej lat – 112 osób
- 3) płeć :
 - 103 kobiety
 - 110 mężczyzn
- 4) aktywność zawodową
 - 20 osób pracujących
 - 193 niepracujących

Osoby zaliczone do osób niepełnosprawnych prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu z uwzględnieniem liczby przyczyn niepełnosprawności, wieku oraz płci w okresie od 01.01.2022 do kwietnia 2024 – ogółem 44 osoby do 16 roku życia.

- 1) z jednym symbolem przyczyn niepełnosprawności – 23 osoby, w tym:
 - do lat trzech – 4 osoby,
 - 4 - 7 lat – 7 osób,
 - 8 -16 lat – 12 osób

Razem: 11 kobiet, 12 mężczyzn.

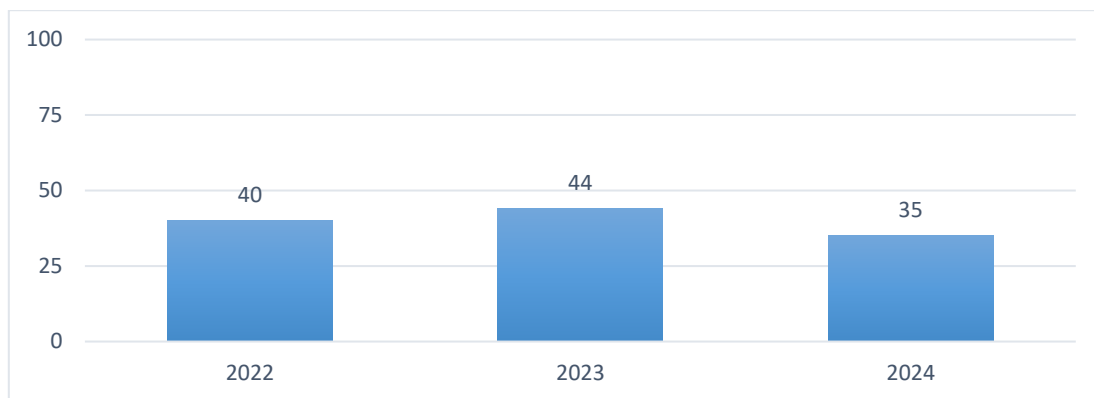
- 2) z dwoma symbolami przyczyn niepełnosprawności – 7 osób ,w tym :
 - do lat trzech – 1 osoba,
 - 4 - 7 lat – 1 osoba,
 - 8 -1 6 lat – 5 osób.

Razem: 3 kobiety, 4 mężczyzn.

Ubóstwo

Kolejnym co do częstości występowania powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Jodłownik korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2024 było ubóstwo. Ubóstwo jest określane jako stan uwarunkowany najczęściej niewystarczającą wysokością dochodów. Brak dochodów uniemożliwia zaspokajanie potrzeb, zarówno biologicznych, jak i uczestnictwa w życiu społecznym, a przy utrzymującym się długim okresie występowania niedostatku, stanowi zagrożenie wykluczenia społecznego. Problem ubóstwa często wiąże się z innymi czynnikami takimi, jak bezrobocie, choroby, dysfunkcyjność rodzin czy alkoholizm. Jak ilustruje poniższy wykres liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu ubóstwa w latach 2022 – 2024 była zmienna.

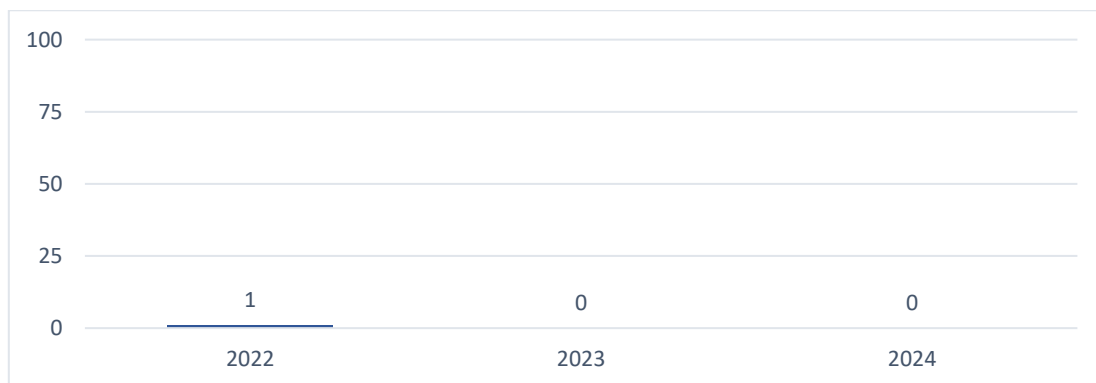
Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Bezdomność

Z problemem ubóstwa ściśle związany jest problem bezdomności. W roku 2022 jedna rodzina otrzymała wsparcie z tego tytułu w latach 2023 i 2024 nie było takich rodzin.

Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2022-2024. Źródło: GOPS Jodłownik

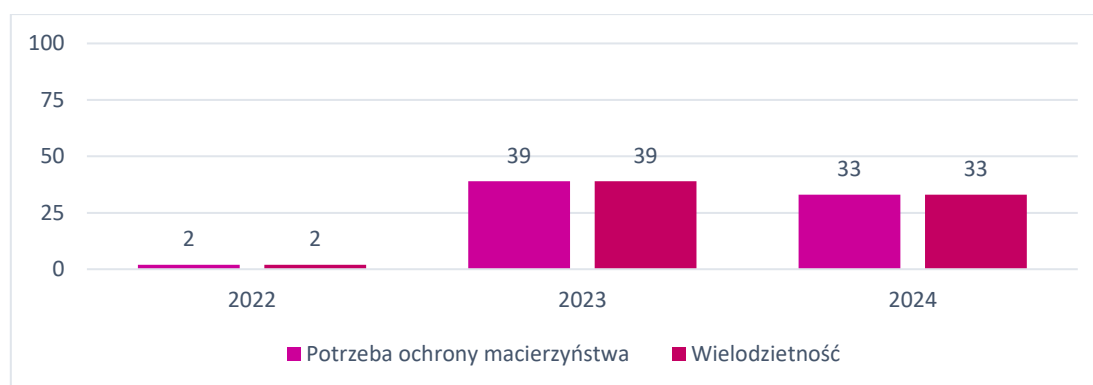

Gmina Jodłownik podpisała umowę z Nowosądeckim Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta w Nowym Sączu dotyczącą przyjęcia osoby bezdomnej, kierowanej przez GOPS w Jodłowniku do Schroniska dla bezdomnych w Nowym Sączu.

Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności

Kolejnym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy Jodłownik była potrzeba ochrony macierzyństwa. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu w latach 2022-2023 wzrosła znacząco, następnie w roku 2024 zmniejszyła się o 15% w stosunku do roku 2023.

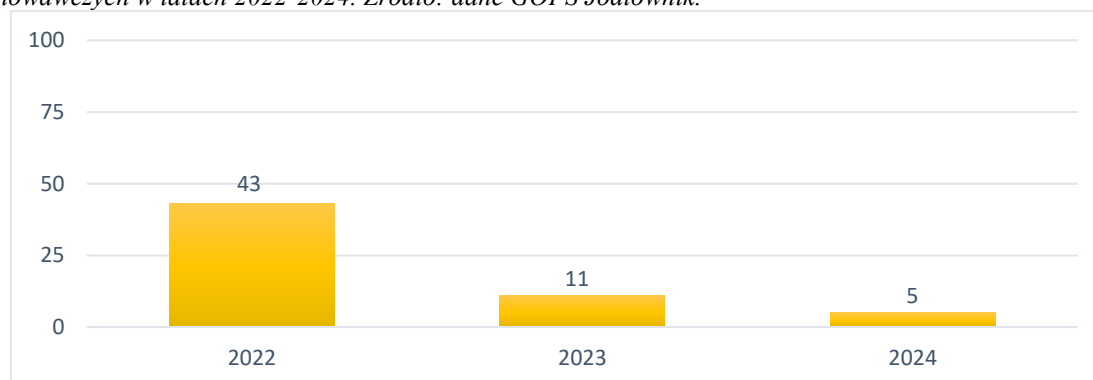
Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Jodłownik korzystających z pomocy społecznej są także problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu na przestrzeni trzech lat zmniejszyła się aż o 88%.

Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych GOPS zapewnia wsparcie asystenta rodziny. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa

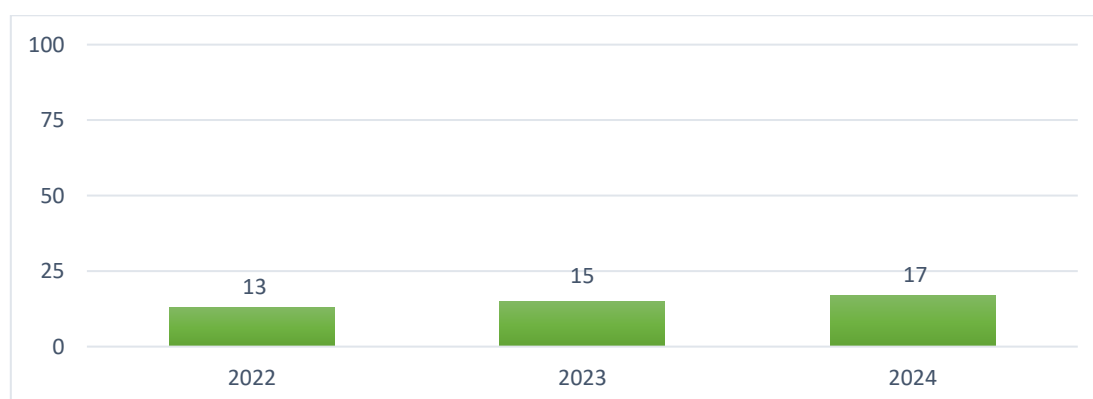
z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49). Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. W latach 2022-2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia jednego asystenta rodziny w 2024 roku 2 asystentów. Wsparciem w 2022 objęto 8 rodzin, w 2023 roku 7 rodzin. W roku 2024 roku pracą asystenta objętych było 9 rodzin, w tym 5 zobowiązanych przez Sąd, 4 na wniosek pracownika socjalnego. Są to rodziny, w których istniało realne zagrożenie odebrania dzieci rodzicom biologicznym, jak również rodziny, które nie radziły sobie z występującymi problemami, szczególnie związanymi z wychowaniem dzieci lub zapewnieniem im opieki zdrowotnej. Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Rodzinną formą pieczy jest rodzina zastępcza, natomiast instytucjonalną są placówki opiekuńczo – wychowawcze.

W 2022 roku współfinansowano pobyt 9 dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej, w 2023 roku 6 dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W 2024 roku w pieczy zastępczej umieszczonych było 7 dzieci.

Bezrobocie

Kolejnym, co do częstości występowania powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Jodłownik korzystających z pomocy społecznej jest bezrobocie. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2022-2024 zwiększała się.

Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Jak wskazują dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jodłowniku liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku okresowego z powodu bezrobocia na przestrzeni trzech lat zwiększyła się.

Tabela 18. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

Rok	2022	2023	2024
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	5	6	10
Liczba rodzin	4	6	10
Liczba osób w rodzinach	9	15	16

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem) w latach 2022-2024: w 2022 roku – 10%, w 2023 roku – 14%, w 2024 roku – 16%. Natomiast na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu Gminy Jodłownik zmniejszyła się.

Tabela 19. Bezrobocie w Gminie Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło: Dane GOPS Jodłownik.

Rok	2022	2023	2024
Liczba bezrobotnych ogółem	202	163	149
Bezrobotne kobiety	123	103	84
Długotrwale bezrobotni	94	71	61
Bezrobotni do 25 roku życia	66	47	44
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	29	28	22

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z gminy Jodłownik w 2024 roku wynosiła 149 osób, w tym 56 % stanowiły kobiety, a 44% mężczyźni.

Liczba osób bezrobotnych oraz liczba długotrwale bezrobotnych w 2024 roku na poziomie powiatu, województwa i kraju przedstawiona jest w tabeli poniżej.

Tabela 20. Liczba osób bezrobotnych oraz liczba długotrwale bezrobotnych w 2024 roku na poziomie powiatu, województwa i kraju. Źródło: OZPS Jodłownik.

status	Powiat		Województwo		Polska	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1982	1423	31959	28696	404846	379597
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	305	201	4968	4065	66169	55 04

Osoby długotrwale bezrobotne	1007	474	15744	12156	208635	172237
------------------------------	------	-----	-------	-------	--------	--------

Analizując dane porównawcze, poziom bezrobocia w 2024 roku w powiecie limanowskim był wyższy od średniej wojewódzkiej i średniej krajowej.

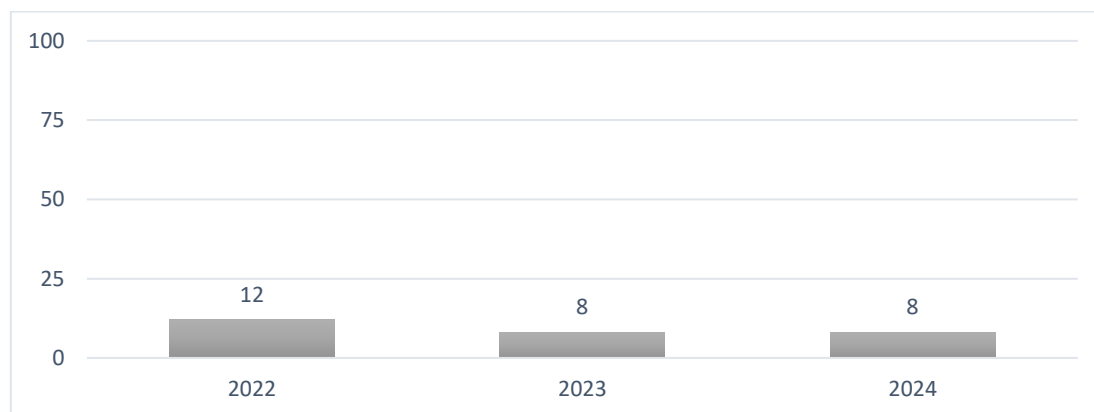
Tabela 21. Stopa bezrobocia w powiecie limanowskim, województwie małopolskim oraz kraju w latach 2022-2024. Źródło: GUS <https://bdl.stat.gov.pl>.

Rok	2022	2023	2024
Polska	5,2	5,1	5,1
województwo małopolskie	4,4	4,2	4,2
powiat limanowski	7,3	7,2	7,1

Alkoholizm

Kolejnym powodem udzielania pomocy w Gminie Jodłownik są problemy rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu. Alkoholizm jest jednym z najczęstszych uzależnień. Choroba alkoholowa niszczy rodziny, życie zawodowe, poczucie własnej wartości i zdrowie psychiczne oraz fizyczne. Nadużywanie alkoholu wpływa zarówno na stan zdrowia osoby uzależnionej, ale także powoduje występowanie przestępczości i przemocy. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu w roku 2023 i 2024 była taka sama.

Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

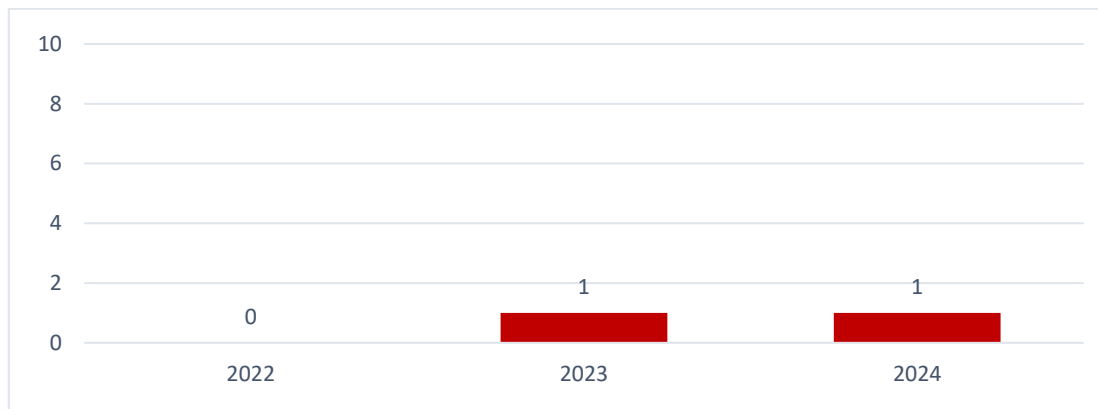

Przemoc domowa

Powodem udzielania pomocy rodzinom w gminie Jodłownik są problemy rodzin, w których występuje przemoc domowa. Pracownicy socjalni GOPS systematycznie monitorowali sytuację w zagrożonych rodzinach. Wszystkie rodziny, w których występowało podejrzenie

przemocy domowej zostały objęte pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego. W latach 2023 i 2024 wsparcie z powodu przemocy domowej udzielono jednej rodzinie.

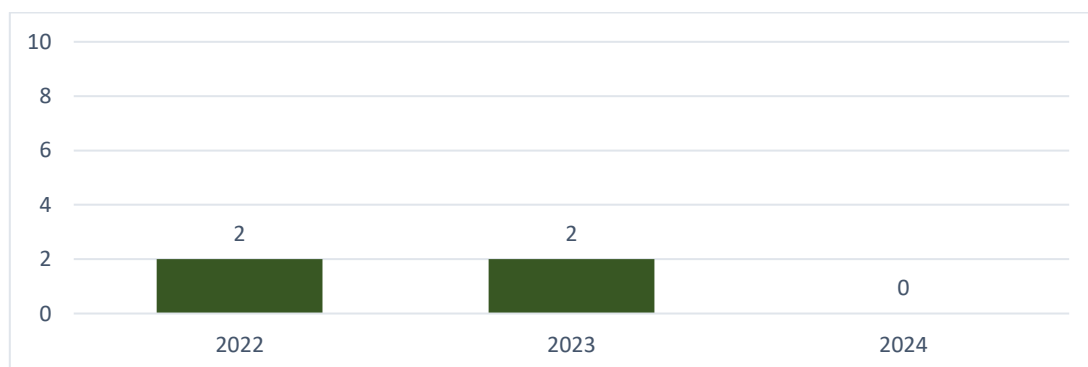
Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS w Jodłownik.

Zdarzenie losowe

Zdarzeniem losowym jest splot nieoczekiwanie występujących wydarzeń, które negatywnie wpływają na stan psychiczny lub fizyczny osoby. Zdarzeniem losowym jest także sytuacja, kiedy jedna osoba doznała pewnej szkody na skutek działań wykonanych przez drugą osobę. W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy niezależnie od tego, czy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej.

Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.

6.2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety

Ankiety ewaluacyjne stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych, pojawiających się na terenie Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło 60 osób (53 kobiety i 7 mężczyzn). Osoby badane reprezentowały następujące kategorie:

Kategorie wiekowe:

- 13-16 lat – 1
- 17-25 lat – 3
- 26-59 lat – 51
- 60 i więcej – 5

Zawód:

- uczeń – 3
- rolnik – 1
- pracownik umysłowy – 42
- pracownik fizyczny – 12
- emeryt/rencista – 2
- bezrobotny – 0
- przedsiębiorca – 0

Wykształcenie:

- podstawowe – 1
- zawodowe – 6
- średnie – 10
- policealne – 1
- wyższe – 42

Oprócz przedstawionych danych metryczkowych, respondenci zostali poproszeni w pierwszej części ankiety o wypełnienie poniższej tabeli oceniając skalę wymienionych problemów społecznych występujących w miejscu zamieszkania. Należało zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi: bardzo poważny, poważny, umiarkowany, znikomy, nie występuje.

Problemy społeczne	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	1	6	32	18	3
Ubóstwo	0	5	30	23	2
Alkoholizm	13	21	22	4	0

Narkomania	4	9	16	27	4
Problemy mieszkaniowe	2	13	24	17	4
Zanieczyszczenie środowiska	2	14	24	20	0
Przestępczość	0	3	16	33	8
Starzenie się społeczeństwa	7	23	24	5	1
Przemoc domowa	7	12	23	16	2
Niepełnosprawność	5	10	27	18	0
Bezdomność	0	4	7	25	24

Najbardziej istotne problemy, jakie wskazali respondenci (odpowiadając „Bardzo poważny” lub „Poważny”) występujące w miejscu zamieszkania, to:

- alkoholizm (57%);
- starzenie się społeczeństwa (50%);
- przemoc domowa (32%).

Problemy, które według ankietowanych rzadko występują w Gminie Jodłownik (odpowieź „Znikomy” lub „Nie występuje”), to:

- bezdomność (82%);
- przestępczość (68%);
- narkomania (52%).

Drugą integralną częścią ankiety były pytania odnoszące się do problemów społecznych poszczególnych grup i obszarów, tj. osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych, obszar opieki zdrowotnej, edukacji, sportu i kultury. Poniżej przedstawiono i scharakteryzowano szczegółowo odpowiedzi na pytania:

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

2. Jakie problemy osób z niepełnosprawnością uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- brak akceptacji w środowisku (13 wskazań)
- izolacja rodzinna (odrzućenie) (11)
- utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) (30)
- brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami (31)
- brak zorganizowanych form spędzania czasu (31)

- f) ubóstwo i bieda (4)
- g) bezrobocie (8)
- h) utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych (16)
- i) utrudniony dostęp do usług specjalistycznych (17)
- j) utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej (24)
- k) inne: brak miejsc pracy i kursów, które dałyby osobom niepełnosprawnym niezależność i możliwość życia pomimo niepełnosprawności, brak odpowiedniego zaopiekowania się przez osoby sprawujące opiekę nad osobą niepełnosprawną.

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy?

prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi

- a) brak pozytywnych wzorców i autorytetów (22)
- b) przemoc ze strony rodziców (2)
- c) przemoc rówieśnicza (24)
- d) zaniedbania wychowawcze (23)
- e) zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena) (1)
- f) używanie alkoholu (16)
- g) palenie papierosów (16)
- h) zażywanie narkotyków, dopalaczy (9)
- i) chuligaństwo i przestępczość (2)
- j) brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży (36)
- k) brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu (21)
- l) ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych (18)
- m) bezproduktywne spędzanie czasu wolnego (22)
- n) problemy psychiczne (np. lęk, depresja) (6)
- o) inne:

RODZINY

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy?

prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi

- a) nieporadność życiowa (19)
- b) ubóstwo (1)
- c) bezrobocie (4)
- d) alkoholizm (24)

- e) przemoc domowa (11)
- f) bezradność opiekuńczo-wychowawcza (30)
- g) niedostateczny dostęp do poradnictwa psychologiczno – prawnego (16)
- h) niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami (22)
- i) zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych (30)
- j) przeniesienie do świata wirtualnego aktywności zawodowej (23)
- k) inne: brak czasu dla dzieci tłumacząc się pracą i obowiązkami.

5. Jakie Pana/i zdaniem są przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- a) ubóstwo (2)
- b) niski poziom umiejętności wychowawczych (47)
- c) uzależnienia (36)
- d) przemoc domowa (13)
- e) wielodzietność (9)
- f) niepełnosprawność/długotrwała choroba (9)
- g) niskie dochody (13)
- h) niepełna rodzina (31)
- i) inne: brak świadomości rodzica/rodziców, brak autorytetu u dzieci.

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/i, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

a) tak (3 wskazania) b) raczej tak (22) c) raczej nie (21) d) nie (3) e) trudno powiedzieć (11)

7. Jakie problemy osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy?

prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi

- a) izolacja społeczna (samotność) (33)
- b) izolacja rodzinna (odrzućenie) (5)
- c) niepełnosprawność (18)
- d) choroby (36)
- e) niezdolność do samoobsługi (23)
- f) brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu (6)
- g) ubóstwo i bieda (7)
- h) brak akceptacji w środowisku (2)
- i) utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych (14)

- j) utrudniony dostęp do usług specjalistycznych (16)
- k) utrudniony dostęp do placówek medycznych (16)
- l) utrudniony dostęp do placówek kulturalnych (10)
- m) inne:.

8. Jakie są według Pana/i główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- a) pomoc materialna (18)
- b) wykonywanie ciężkich prac domowych (18)
- c) dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania (13)
- d) prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej kulturalnej, sportowej, turystycznej, rekreacyjnej (15)
- e) usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne (31)
- f) usługi specjalistyczne (18)
- g) doradztwo i załatwianie spraw urzędowych (27)
- h) wykonywanie wszystkich prac domowych (4)
- i) wsparcie emocjonalne (32)
- j) programy zdrowotne (11)
- k) pobyt seniora w domu dziennego pobytu (8-godzinny pobyt od poniedziałku do piątku w placówce zapewniającej posiłki, zajęcia, rehabilitację ruchową, opiekę pielęgniarstwa, miejsce do wypoczynku, towarzystwo innych seniorów) (17)
- l) możliwość uczestnictwa w klubie seniora (13)
- m) uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych (9)
- n) inne:

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) długie oczekiwania w kolejce (40)
- b) długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt) (44)
- c) krótkie godziny przyjęć (12)
- d) mała liczba lekarzy specjalistów (51)
- e) ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnością (21)
- f) inne: problem z odbieraniem telefonu w tych instytucjach.

EDUKACJA

10. Jak ocenia Pan/i infrastrukturę edukacyjną w gminie?

a) bardzo dobrze (8) b) dobrze (35) c) ani dobrze, ani źle (17) d) źle (0)

11. Czy ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

a) tak (48) b) nie (3) c) nie wiem (9)

12. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnością?

a) tak (22) b) nie (11) c) nie wiem (27)

13. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) niedostateczny dostęp do placówek wychowania przedszkolnego (11)
- b) brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki (39)
- c) niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne (35)
- d) brak żłobków (1)
- e) brak stołówek szkolnych (15)
- f) niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych (32)
- g) inne: brak placów zabaw, brak świetlic wiejskich, brak świetlic i placów zabaw, brak hal sportowych, nie ma miejsc dla dzieci i młodzieży, brak zainteresowań u dzieci i młodzieży, brak placów zabaw, brak wiejskich świetlic, niska motywacja uczniów i niechęć do nauki, brak lub niska motywacja uczniów do nauki, mało placów zabaw.

SPORT I KULTURA

14. Czy na terenie gminy jest wystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych?

a) tak (10) b) nie (42) c) nie wiem (8)

15. Czy w gminie organizowane są imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym?

a) tak (35) b) nie (14) c) nie wiem (11)

16. Czy w gminie jest wystarczająca liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia kulturalne?

a) tak (11) b) nie (31) c) nie wiem (18)

17. Czy organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, itp.) angażują się społecznie, np. udzielając pomocy potrzebującym lub organizując wydarzenia sportowe i kulturalne?

a) tak (12) b) nie (19) c) nie wiem (29)

18. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- a) brak organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową (24)

- b) niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic - brak systematycznych działań (36)
- c) nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu (24)
- d) niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży (30)
- e) zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych (29)
- f) brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych (31)
- g) inne: brak świetlic, domu kultury.

PRZEMOC

19. Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

TAK (34) NIE (1) NIE WIEM (25)

20. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- a) groźby (44)
- b) popychanie (36)
- c) bicie (48)
- d) stała krytyka (40)
- e) ograniczanie środków na życie (29)
- f) zabieranie pieniędzy (27)
- g) krzyki, przekleństwa (39)
- h) wyśmiewanie, poniżanie (50)
- i) „ciche dni” (miesiące) (17)
- j) zmuszanie do kontaktów seksualnych (37)
- k) odbieranie ulubionych rzeczy (18)
- l) kopanie (35)
- m) kradzież (16)
- n) plotkowanie (11)
- o) wypisywanie złych rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych (40)
- p) zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie (29)
- q) składanie seksualnych propozycji (17)
- r) Inne, jakie:

21. Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy?

TAK (10) NIE (50)

22. Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa?

TAK (39) NIE (21)

23. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

TAK (18) NIE (42)

23a. Jeżeli Tak: to gdzie? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- a) w domu (13)
- b) w szkole (11)
- c) na podwórku (5)
- d) w autobusie (2)
- e) w innym miejscu (gdzie?):

23b. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- a) udzieliłem/am pomocy ofierze (12)
- b) powiadomiłem/am policję (5)
- c) zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej (6)
- d) nie podjąłem żadnych działań (5)
- e) inne:

24. Czy odczuwa Pan/Pani wpływ pandemii COVID-19 na swoje codzienne funkcjonowanie?

TAK (16) NIE (44)

24.a Jeśli tak, to jaki?

Poniżej odpowiedzi respondentów:

- dzieci są uzależnione od komputera, chętniej chcą siedzieć przed nim niż w książkach
- problemy zdrowotne
- ograniczenie kontaktów z ludźmi, izolacja,
- problem z koncentracją i pamięcią
- ludzie przestali się spotykać ze sobą większość czasu spędzają w domu, w internecie.
- częściej choruję,
- osoby zaczęły się izolować,
- problem ze snem,
- mniejsze kontakty z ludźmi, zamknięcie sąsiadów w domach,
- słabsza kondycja psychiczna, izolowanie się od innych, słabsze kontakty z innymi, słabsze zdrowie.

Za najważniejsze problemy społeczne dotyczące Gminę Jodłownik mieszkańcy uznali:

- wśród osób z niepełnosprawnością:

1. brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnością – 51,7%;
 2. brak zorganizowanych form spędzania czasu – 51,7%;
 3. utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) – 50%;
- wśród dzieci i młodzieży:
 1. brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży – 60%;
 2. przemoc rówieśnicza – 40%;
 3. zaniedbania wychowawcze – 38,3%.
 - wśród rodzin:
 1. zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych – 50%;
 2. bezradność opiekuńczo-wychowawcza – 50%;
 3. alkoholizm – 40%;

Główne przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych według ankietowanych to:

1. niski poziom umiejętności wychowawczych – 78,3%;
 2. uzależnienia – 60%;
 3. niepełna rodzina – 51,7%.
- wśród osób starszych:
 1. choroby – 60%;
 2. izolacja społeczna (samotność) – 55%;
 3. niezdolność do samoobsługi – 38,3%.

41,7% ankietowanych uznało, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) w gminie jest raczej wystarczająca (wskazania tak i raczej tak). Natomiast 40% osób badanych uważa, że oferta pomocy jest niewystarczająca (wskazania nie i raczej nie), 18,3% wskazało na odpowiedź „trudno powiedzieć”. Respondenci wskazywali również na potrzeby osób starszych w środowisku lokalnym. Najczęściej wymieniano:

1. wsparcie emocjonalne – 53,3%;
 2. usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne – 51,7%;
 3. doradztwo i załatwianie spraw urzędowych – 45%.
- w obszarze opieki zdrowotnej:
 1. mała liczba lekarzy specjalistów – 85%;
 2. długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt) – 73,3%;

3. długie oczekiwania w kolejce – 66,7%.

- w obszarze edukacji:

58,3% badanych oceniło dobrze, a 13,3% bardzo dobrze infrastrukturę edukacyjną w gminie, a 28,3% badanych nie miało zdania na ten temat. 80% odpowiedziało, że ilość żłobków/przedszkoli/szkół jest wystarczająca, natomiast 5% uznało ilość placówek za niewystarczającą. Według 36,7% ankietowanych oferta edukacyjna jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnością, natomiast 18,3% uważa, że oferta jest niedostosowana, 45% ankietowanych nie posiadało wiedzy na ten temat. Za najważniejsze problemy społeczne w obszarze edukacji ankietowani mieszkańcy uznali:

1. brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki – 65%;
2. niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne – 58,3%;
3. niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych – 53,3%.

- w obszarze sportu i kultury:

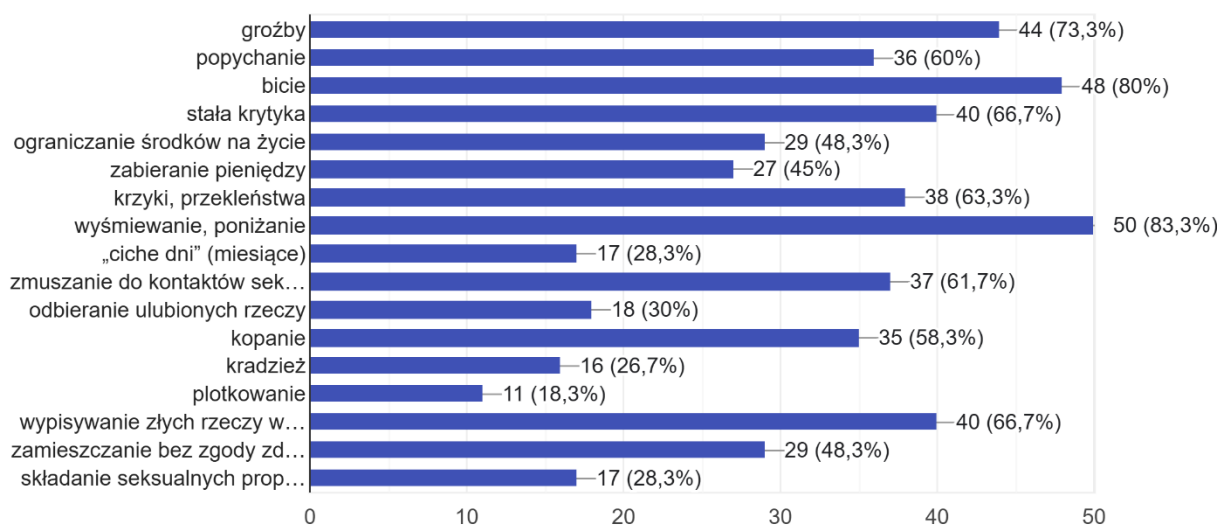
Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy jest wystarczająca według 16,7% respondentów, a 70% uważa, że jest niewystarczająca. 58,3% ankietowanych potwierdza, że w gminie są organizowane imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym, 23,3% badanych uważa, że nie są organizowane tego typu imprezy. Jednocześnie 18,3% badanych uznało, że liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia jest wystarczająca, a 51,7% osób uważa, że jest niewystarczająca. Jeśli chodzi o działalność organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje) angażujących się społecznie, 20% ankietowanych potwierdziło działalność organizacji pozarządowych, 48,3% respondentów nie posiadało wiedzy w tym zakresie. Główne problemy wskazane przez mieszkańców w ankiecie to:

1. niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic - brak systematycznych działań – 60%;
2. brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych – 51,7%;
3. niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży – 50%,

- Na pytania dotyczące zjawiska przemocy ankietowani odpowiadali następująco.

56,7% spośród respondentów uważa, że w gminie występuje zjawisko przemocy domowej, jednocześnie 16,7% badanych było ofiarą przemocy. 65% ankietowanych zna w gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa, a 30% było świadkiem

przemocy domowej. Zachowania mające znamiona przemocy najczęściej wskazywane przez ankietowanych przedstawione są na poniższym wykresie⁵:

Osoby, które były świadkami przemocy domowej zostały poproszone o wskazanie gdzie przemoc miała miejsce. Najczęściej ankietowani wskazywali na następujące miejsca zaobserwowania przemocy:

1. w domu – 56,5%
2. w szkole – 47,8%;
3. na podwórku – 21,7%.

Osoby, które były świadkami przemocy poproszono o wskazanie działań, które podjęły, najczęstsze wskazania to:

1. udzieliłem/am pomocy ofierze – 48%;
2. powiadomiłem/am policję – 20%;
3. zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej – 24%;

Kolejną częścią ankiety były wymienione poniżej zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę używając skali od 1 do 10, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej cyfry ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zdaniem. Po uśrednieniu wyników, oceny respondentów przedstawiają się następująco:

⁵ **Wykres- legenda (w kolejności):** groźby, popychanie, bicie, stała krytyka, ograniczanie środków na życie, zabieranie pieniędzy, krzyki, przekleństwa, wyśmiewanie, poniżanie, „ciche dni” (miesiące), zmuszanie do kontaktów seksualnych, odbieranie ulubionych rzeczy, kopanie, kradzież, plotkowanie, wypisywanie złych rzeczy w mediach społecznościowych, zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie, składanie seksualnych propozycji.

1	utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych	5,9
2	utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób z uzależnieniami	7,4
3	utworzenie dziennego domu pomocy społecznej	6,5
4	likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	7,5
5	umożliwienie dostępu do mieszkań chronionych, lokali socjalnych	7,0
6	usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub z niepełnosprawnością	8,0
7	stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	7,2
8	założenie grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością	7,7
9	założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową	8,0
10	organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	5,9
11	założenie wolontariatu	6,9
12	organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	7,0
13	zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	8,7
14	pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	8,5
15	stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	7,3
16	zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	8,0
17	wydłużenie czasu pracy przedszkoli	6,2
18	poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	5,5
19	zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	7,8
20	edukacja rodzin	7,7
21	pozyskiwanie środków unijnych na kwestie społeczne	7,9
22	zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych	7,7
23	zwiększenie ilości imprez sportowych i kulturalnych	6,9
24	działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy / wsi	6,9

25	zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	7,2
26	szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	8,3
27	poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	7,0

Powyższa tabela ilustruje, jak wysoki priorytet przyznali ankietowani konkretnym zadaniom, mającym na celu rozwiązanie różnych problemów społecznych (skala od 1 do 10, ocena średnia grupy). Najwyższe oceny uzyskały:

- 1) zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów – 8,7;
- 2) pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych – 8,5;
- 3) szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – 8,3.

Za zadania o najniższym priorytecie zostały uznane:

- 1) poszerzenie oferty o oddział żłobkowy – 5,5;
- 2) organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy – 5,9;
- 3) utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych – 5,9.

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu (poniżej przedstawione są problemy, wskazane przez ankietowanych):

- brak pytań szczegółowych o śmieci na poboczach, w rowach, wzdłuż drogi na terenie gminy jodłownik,
- mała pomoc osobom samotnym, starszym,
- współpraca systemowa pomiędzy instytucjami – np. w przypadku problemów wychowawczych,
- dostępność wiejskich świetlic i placów zabaw.

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej (poniżej przedstawione są propozycje, wskazane przez ankietowanych):

- Uważam, że należy utworzyć place zabaw, wiejskie świetlice w których młodzież będzie mogła spędzać aktywnie czas, a nie włączyć się bez celu. Matki z małymi dziećmi mogą spotkać się na placach zabaw co jest ważne w czasach gdy często są same w domu z dziećmi bo nie ma już rodzin wielopokoleniowych, a także przyjeżdżają w nasze tereny osoby które nie mają tu nikogo. W dniach wolnych od szkoły (których jest dużo) poza przedszkolem nie ma gdzie dać dziecka pod opiekę w sytuacji gdy obydwie

rodzice pracują, a nie mają nikogo kto mógłby zostać z dzieckiem. Społeczeństwo się zmienia, jest coraz więcej przyjezdnych i samotnych rodzin, dobrze by było im pomóc stwarzając miejsca, gdzie mogli by się zapoznać z mieszkańcami.

6.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- rosnąca liczba ludności wynikająca z dodatniego przyrostu naturalnego i dodatniego salda migracji, - unikatowe walory krajobrazowe i przyrodnicze, - dobry stan środowiska naturalnego, - warunki środowiska naturalnego sprzyjające rozwojowi usług agroturystycznych i produkcji zdrowej żywności, - tereny bogate rekreacyjnie, - skuteczne działania Urzędu Gminy w zakresie pozyskania finansowania zewnętrznego na realizację działań na terenie gminy, edukacja, kultura, sport: - dziedzictwo kulturowe, - dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna, - wysoki poziom kształcenia w placówkach szkolnych, - działalność GBP, - kultywowanie tradycji regionalnych - zabytki: kompleks klasztorny Cystersów, pozostałości dworu z przełomu XVIII i XIX wieku oraz drewniany kościół z 1585 r. pomoc społeczna: - profesjonalna kadra, - dobre rozpoznanie potrzeb środowiska lokalnego, - wysoka jakość usług,	- niedostateczna komunikacja publiczna, - ograniczony dostęp do służby zdrowia, - występowanie zjawiska ukrytego bezrobocia, - niezadowalający dostęp do atrakcyjnych miejsc pracy, - brak rozpoznawalnych i komercyjnych atrakcji turystycznych edukacja, kultura, sport: - niewystarczająca liczba obiektów sportowych - niewystarczająca oferta zajęć sportowych dla dorosłych, - brak miejsc spotkań dla młodzieży. pomoc społeczna: - starzenie się społeczeństwa i pojawiające się problemy związane z koniecznością zapewnienia wsparcia seniorom, - nowe zadania wymagające zabezpieczenia znacznych środków finansowych. organizacje społeczne: - niska aktywność społeczna mieszkańców, brak lokalnych liderów i inicjatyw oddolnych, - brak lokalnych organizacji gospodarczych w zakresie wspierania przedsiębiorczości.

- stałe poszukiwanie nowych form pomocy dla klientów, poprzez działania w projektach. organizacje społeczne: - działalność organizacji pozarządowych.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
- dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, - rozwój społeczeństwa obywatelskiego, - wzrastające zainteresowanie mieszkańców rozwojem turystyki w gminie, rozwój infrastruktury turystycznej, - wzrost popularności czynnej rekreacji i zdrowego trybu życia, sprzyjający korzystaniu z walorów przyrodniczych i aktywności na świeżym powietrzu, - wsparcie socjalne osób starszych, - programy zdrowotne dla seniorów pozwalające na utrzymanie sprawności intelektualnej i fizycznej, - wzrost świadomości społeczeństwa dotyczący ochrony przyrody.	- bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, - brak zabezpieczenia społecznego na wypadek choroby, starości, - niskie dochody ludności, - wykluczenie cyfrowe, - zjawisko starzenia się lokalnej społeczności postępujące na obszarze całego kraju, - niekorzystne trendy demograficzne, - obniżanie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz wysoki poziom przyzwolenia społecznego do picia w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ

1. Misja i wizja Gminy Jodłownik

Misja

Gmina Jodłownik zapewnia równe szanse rozwoju swoim mieszkańcom, przeciwdziała marginalizacji najsłabszych grup społecznych przy wykorzystaniu aktywności i współpracy organizacji, instytucji i całej społeczności lokalnej.

Wizja rozwoju społecznego Gminy Jodłownik:

Gmina bezpieczna, przyjazna środowisku, otwarta na potrzeby społeczności lokalnej.

Kluczowym zadaniem władz Gminy Jodłownik jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn

samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek patologii społecznych w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju Gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

2. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Analiza szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie co najmniej najbliższych 10 lat oddziaływać na sytuację w Gminie Jodłownik, pozwala prognozować, że w tym okresie, pomoc społeczna stanowić będzie fundamentalny element w polityce zarówno państwa polskiego, jak i samorządu lokalnego. Będzie to efekt między innymi wprowadzenia w życie programu „Europa 2020”, w którym wiele uwagi poświęcono poprawie sytuacji w sferze społecznej.

Gmina Jodłownik, podobnie jak inne samorządy w Polsce, stanie wkrótce przed koniecznością zmierzenia się z nowymi problemami wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-polityczno-gospodarczej. Wśród czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w Gminie warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych – starzenie się społeczeństwa, migracji – zwłaszcza ludzi młodych, napływu imigrantów, niekorzystnych zmian w obszarze podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozpadem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych, oraz innych nieznanych jeszcze dzisiaj zagrożeń.

Mając na względzie oddziaływania i problemy globalne, lokalna polityka społeczna w Gminie Jodłownik musi uwzględniać narastający problem starzenia się społeczeństwa, zmiany systemu wartości, zmiany w strukturze rodziny, czy też powiększające się obszary zagrożeń funkcjonowania jednostki i rodziny. Można więc przyjąć, że pomoc społeczna będzie podlegać dużym przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym, jak i zadaniowym. Rozwój sytuacji społecznej na terenie Gminy będzie ściśle związany z rozwojem ekonomiczno – społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej w Gminie Jodłownik oraz skalę i znaczenie społeczne ujawniających problemów określono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, które uwzględniają zagrożenia i problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne.

Uwzględniając dostępne opracowania analityczne, wyniki ankiet, oraz przeprowadzoną diagnozę lokalnej sytuacji w sferze społecznej sformułowano prognozę przewidywanego rozwoju sytuacji w sferze społecznej.

W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

- **Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień.**

prognozuje się:

- potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy, postępującą dezaktualizację kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo;
- dalsze rozwarstwienie materialne społeczeństwa;
- utrzymywanie się niedoboru pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, rozproszenie i niewystarczający poziom integracji działań pomocowych świadczonych osobom dotkniętym przemocą, utrzymywanie się niewystarczającego poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom, utrzymywanie się zapotrzebowania na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: wzrost liczby osób uzależnionych, wzrost bezrobocia, a co za tym idzie wzrost liczby osób doświadczających problemu ubóstwa;

- **Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.**

prognozuje się:

- zmniejszającą się dietność rodzin, kryzys demograficzny;
- zwiększającą się liczbę rodzin niepełnych, wymagających wsparcia alimentacyjnego;
- niewystarczający w stosunku do narastających potrzeb poziom funkcjonowania systemu pieczy zastępczej;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie nieodpłatnych usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe w stosunku do rodzin;
- występowanie zjawiska niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wychowaniu dzieci;
- działania profilaktyczne dotyczące skutków obniżania wieku inicjacji seksualnej oraz spożywania alkoholu i narkotyków;

- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych; problemy z przyswajaniem wiedzy, obniżenie poziomu wiedzy wśród dzieci i młodzieży związane z brakiem możliwości nauki stacjonarnej, wzrost zaburzeń koncentracji, uwagi, wzrost liczby osób uzależnionych w tym od Internetu; wzrost problemów uzależnień, wzrost problemów związanych z występowaniem różnych form przemocy domowej;

- **Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**

prognozuje się:

- niewystarczająca jakość życia osób z niepełnosprawnością, występowanie sytuacji niepełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, występowanie stanu niewystarczającej integracji społecznej osób z niepełnosprawnością;
- występowanie istotnego odsetka osób bezrobotnych, dla których niepełnosprawność jest dodatkowym ograniczeniem w dostępie do zatrudnienia;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;
- utrzymywanie się potrzeb pomocy względem osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin;
- występowanie izolacji i wykluczenia z życia społecznego osób starszych;
- pogłębiające się ubóstwo osób starszych;
- wzrastające potrzeby w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych, zwłaszcza samotnie gospodarujących;
- deinstytucjonalizację usług społecznych zmierzającą do zmiany w kierunku wsparcia środowiskowego zamiast opieki instytucjonalnej, rozwijanie usług dostosowanych do potrzeb, w tym opieki w miejscu zamieszkania, usług sąsiedzkich, mieszkań wspomaganych;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych, wzrost wykluczenia osób starszych i z niepełnosprawnościami związany z izolacją społeczną;

- **Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.**

prognozuje się:

- utrzymywanie się zapotrzebowania na nowe lub unowocześnione usługi świadczone przez przygotowane do tego podmioty sektora pozarządowego osobom oraz rodzinom;
- występowanie potrzeb wymagających rozwiązań innowacyjnych dla obszaru polityki społecznej;
- tworzenie szerokich partnerstw lokalnych w celu rozwiązywania problemów społecznych;
- wzrost aktywności społecznej mieszkańców;
- utrzymywanie się rozproszenia inicjatyw i działań prowadzonych przez instytucje publiczne i prywatne;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: obniżenie poziomu aktywności społecznej związane z ograniczeniem kontaktów społecznych;

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań czyli strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki różnorodnych zagrożeń wynikających zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, naturalnych zjawisk biologicznych (np. niepełnosprawności), problemów cywilizacyjnych, jak i niedoskonałości lokalnego systemu polityki społecznej. Proponowana strategia będzie obejmować osiągnięcie celów nastawionych na eliminację zagrożeń oraz poprawę sytuacji, która w czasie opracowywania Strategii została zidentyfikowana jako niekorzystna.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Jodłownik, poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikacją rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczności lokalnej.

Wdrożenie strategii spowoduje:

- poprawę bezpieczeństwa socjalnego obywateli oraz poprawę warunków ich życia,

- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- poprawę jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- zapewnienie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania, bez konieczności kierowania mieszkańców do DPS,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska przemocy domowej,
- zmniejszenie rozmiaru problemu uzależnień w gminie,
- stworzenie dogodnych warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie Gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

3. Cele i harmonogram realizacji

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty.

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy Jodłownik połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

- 1. Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień.**
- 2. Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.**
- 3. Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**
- 4. Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.**

Następnie w ramach poszczególnych celów strategicznych wyodrębniono cele operacyjne i kierunki działań.

[illegible]

		spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne.													
		Utworzenie przy Radzie Gminy - Rady ds. Przedsiębiorczości	JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni socjalnych.	JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne			x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności i zabezpieczanie pomocy doraźnej osobom bezdomnym.	GOPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych	GOPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		planów wychodzenia z bezdomności.													
	Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą poprzez kompleksowość i interdyscyplinarność podejmowanych działań.	GOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, Sąd, Prokuratura, służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podjęcie działań w zakresie edukacji i promowania zdrowego – trzeźwego stylu życia. Promocja życia bez alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających.	GOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	GOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	GOPS, JST, GKRPA, ZI, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podejmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.	GOPS, JST, GKRPA, ZI, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne (organizacja warsztatów, szkoleń).	GOPS, NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pomoc rodziny wspierającej.	GOPS, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania. Organizacja zajęć z wczesnego wspomagania rozwoju.	Oświata, Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka.	NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Tworzenie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna itp.) dzieciom z rodzin ubogich.	GOPS, NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie pomocy psychologicznej, korekcyjno – kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce.	GOPS, NGO, Oświata, JST, Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	NGO, Oświata	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Rozwijanie bazy edukacyjnej, służącej realizowaniu zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieciom i młodzieży.	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Popularyzacja aktywnego wypoczynku przez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja kampanii promujących aktywny styl życia	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Zapewnienie pomocy rodzinom z dysfunkcjami w przezwyciężaniu trudności	Realizacja działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców	GOPS, NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		wykazujących braki w tym zakresie.													
		Intensyfikacja pracy socjalnej.	GOPS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podjęmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	GOPS, NGO, Policja	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem prawidłowego funkcjonowania rodziny.	GOPS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin.	GOPS, NGO, Oświata, JST, GKRPA, Policja	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Organizacja konkursów o tematyce kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy	NGO, Oświata, JST, GBP	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Rozwijanie wśród mieszkańców gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży, różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (Warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne), kół zainteresowań.	NGO, Oświata, JST, GBP	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja konkursów o tematyce regionalnej, prezentacja twórców ludowych.	NGO, Oświata, JST, GBP	Środki własne i zewnętrzne			x	x	x	x	x	x	x	x
Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami	Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych	Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb ilości i jakości usług opiekuńczych.	GOPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej instytucjonalnej pomocy i miejsc w domach pomocy społecznej.	GOPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Umożliwienie osobom starszym zamieszkania w mieszkaniach wspomaganych.	GOPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne										X	X
		Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby zwiększenia opieki geriatrycznej.	GOPS, JST, NGO Służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne					X	X	X	X	X	X	X
		Wspieranie działalności wolontariatu na rzecz osób starszych	GOPS, JST, NGO, Oświata, GBP	Środki własne i zewnętrzne				X	X	X	X	X	X	X	X
	Tworzenie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych	Opracowywanie i realizacja programów promujących zdrowie wśród seniorów i aktywne spędzanie wolnego czasu.	JST, NGO Służba zdrowia, GBP	Środki własne i zewnętrzne		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych w szczególności e-wykluczeniu.	JST, NGO, GBP	Środki własne i zewnętrzne					X	X	X	X	X	X	X

		Wspieranie działalności edukacyjnej dla seniorów.	JST, NGO, GBP	Środki własne i zewnętrzne			X	X	X	X	X	X	X	X
	Wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz i między pokoleniową	Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych.	JST, NGO, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Opracowywanie i realizacja programów promujących integrację międzypokoleniową.	JST, NGO, GBP	Środki własne i zewnętrzne				X	X	X	X	X	X	X
	Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych	Budowanie pozytywnego wizerunku starości.	JST, NGO, GBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Promowanie uczestnictwa osób starszych w organizacjach pozarządowych	GOPS, JST, NGO, GBP	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia.	GOPS, NGO, Oświata, służba zdrowia, KS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych, zdrowotnych	NGO, służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

		przeciwdziałających niepełnosprawności.													
	Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji	Organizacja rehabilitacji	służba zdrowia, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom niepełnosprawnym.	GOPS, JST, NGO, PCPR, służba zdrowia	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Integracja ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami.	PUP, NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej.	JST, NGO, GBP, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami	GOPS, JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji poprzez realizację kształcenia integracyjnego i specjalnego.	JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.	JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami.	GOPS, JST, NGO, PCPR	Środki własne i zewnętrzne									x	x
Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych	Wspieranie działalności grup obywatelskich i organizacji pozarządowych	Wsparcie organizacji pozarządowych w tym doradztwo prawne, finansowe i lokalowe oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania	NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe													
		Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych.	GOPS, JST	Środki własne i zewnętrzne			x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zwiększenie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		Umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji i superwizji.	GOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Odpowiedzialne za realizację powyższych celów i zadań są wszystkie instytucje i organizacje działające w Gminie Jodłownik w obszarze polityki społecznej.

4. Ramy finansowe strategii

Każdy podmiot z terenu Gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii będą:

- budżet Gminy Jodłownik,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Z niepełnosprawnościami,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Jodłownik przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2023-2024 opracowaną na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2023 i 2024 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Dla przygotowania niniejszej projekcji, w modułach przyjęto założenia wynikające z prognoz: demograficznej, wydatków na pomoc społeczną, zmiany przepisów w zakresie pomocy społecznej oraz realizacji inwestycji w zakresie polityki społecznej w gminie.

W prognozie na lata 2026-2035 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych własnych GOPS w Jodłowniku i Banku Danych Lokalnych GUS.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie pomocy społecznej
1	2026	3 345 954,34
2	2027	3 429 603,2
3	2028	3 515 343,28
4	2029	3 603 226,86
5	2030	3 693 307,53
6	2031	3 785 640,22

7	2032	3 880 281,23
8	2033	3 977 288,26
9	2034	4 076 720,46
10	2035	4 178 638,47

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Jodłownik przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków na politykę edukacyjną, kulturalną i wsparcie działalności organizacji pozarządowych w latach 2023-2024 opracowaną na podstawie oceny wydatków za rok 2023 i 2024 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki edukacyjnej	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki kulturalnej	Prognoza wydatków finansowych w zakresie wsparcia organizacji pozarządowych
1	2026	34 656 788,38	4 076 637,81	40 000,00
2	2027	35 523 208,09	4 178 553,76	41 000,00
3	2028	36 411 288,29	4 283 017,60	43 075,63
4	2029	37 321 570,50	4 390 093,04	44 152,52
5	2030	38 254 609,76	4 499 845,37	45 256,33
6	2031	39 210 975,01	4 612 341,50	46 387,74
7	2032	40 191 249,38	4 727 650,04	46 387,74
8	2033	41 196 030,62	4 845 841,29	47 547,43
9	2034	42 225 931,38	4 966 987,32	48 736,12
10	2035	43 281 579,67	5 091 162,00	49 954,52

5. Programy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jodłownik na lata 2026–2035 będzie realizowana w obszarze pomocy społecznej w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Program Współpracy Gminy Jodłownik z organizacjami pozarządowymi oraz innymi

podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,

- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

1. System monitorowania strategii.

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii na dwóch poziomach: poszczególnych kierunków działań oraz celów operacyjnych i strategicznych. Zarządzanie realizacją strategii należy do GOPS w Jodłowniku. Monitoring prowadzony będzie przez zespół oceniający powołany zarządzeniem Wójta Gminy Jodłownik, a w jego skład wejdą m.in. przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współpracujących w jej realizacji. Poziom osiągnięcia każdego celu operacyjnego, poszczególnych zadań i projektów będzie mierzony raz na trzy lata poczynając od 2029 roku.

Istotny element systemu monitorowania stanowić będzie sporządzanie sprawozdania z planu realizacyjnego wraz ze wskazaniem zadań zrealizowanych, zrealizowanych częściowo i nierozpoczętych oraz identyfikacją przyczyn problemów i prezentacją propozycji ich przezwyciężenia.

Wskaźnikami oceny monitorowania celów strategicznych i szczegółowych Strategii będą przykładowo:

Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki
Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali długotrwałego bezrobocia i ubóstwa	Tworzenie i realizacja partnerskich programów przeciwdziałania ubóstwu i długotrwałemu bezrobociu.	- liczba programów dot. przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu - liczba osób uczestniczących w ww. programach
	Integracja i intensyfikacja działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie	- liczba zaktywizowanych beneficjentów pomocy społecznej - liczba osób skierowanych do prac

	użytecznych, staży zawodowych, prac interwencyjnych.	społecznie użytecznych, interwencyjnych, - liczba zorganizowanych staży zawodowych
	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych.	liczba szkoleń
	Usługi doradztwa zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego, spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne.	- liczba godzin poradnictwa zawodowego - liczba przeprowadzonych warsztatów grupowych
	Utworzenie przy Radzie Gminy-Rady ds. Przedsiębiorczości	- utworzenie Rady
	Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni socjalnych.	- liczba utworzonych PES, w tym spółdzielni socjalnych
Rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności i zabezpieczanie pomocy doraźnej osobom bezdomnym.	- liczba osób bezdomnych na terenie gminy - liczba osób bezdomnych, którym udzielono pomocy doraźnej
	Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności.	- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie, pomoc socjalną, psychologiczną - liczba osób bezdomnych, które uczestniczyły w reintegracji społecznej i zawodowej - liczba osób które realizowały indywidualne plany wychodzenia z bezdomności
Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą poprzez kompleksowość i interdyscyplinarność podejmowanych działań.	- liczba podjętych działań przez ZI i grupy robocze, GKRPA - liczba osób objętych pomocą
	Podjęcie działań w zakresie edukacji i promowania zdrowego – trzeźwego stylu życia. Promocja życia bez alkoholu,	- liczba i rodzaj przeprowadzonych działań edukacyjnych

	narkotyków i innych substancji uzależniających.	- liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych
	Prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	- liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych - liczba uczestników biorących udział w działaniach edukacyjnych
	Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	- liczba utworzonych grup wsparcia
	Podejmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.	- liczba udzielonych porad - liczba osób, które korzystały z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej
Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych.	- liczba rodzin objętych wsparciem
	Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne (organizacja warsztatów, szkoleń).	- liczba warsztatów, szkoleń - liczba uczestników
	Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez pomoc rodziny wspierającej.	- liczba rodzin objętych wsparciem
	Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania.	- liczba funkcjonujących grup, - liczba dzieci uczestniczących w spotkaniach grup socjoterapeutycznych
	Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka.	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym - liczba dostępnych miejsc w przedszkolach - utworzenie żłobka

Tworzenie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna itp.) dzieciom z rodzin ubogich.	- liczba dzieci z rodzin ubogich, które otrzymały wsparcie
	Zapewnienie pomocy psychologicznej, korekcyjno – kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce.	- liczba dzieci objętych pomocą psychologiczną - liczba godzin zajęć korekcyjno - kompensacyjnych
	Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	- liczba godzin zajęć pozalekcyjnych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych
	Rozwijanie bazy edukacyjnej, służącej realizowaniu zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieciom i młodzieży.	- ilość i rodzaj przeprowadzonych modernizacji, zakupionych sprzętów i pomocy dydaktycznych
Popularyzacja aktywnego wypoczynku przez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych.	- liczba zorganizowanych zawodów sportowych
	Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	- liczba osób biorących udział w treningach
	Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	- liczba zorganizowanych wycieczek - liczba osób uczestniczących w wycieczkach
	Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy	- liczba zorganizowanych zajęć sportowych - liczba osób uczestniczących w zajęciach sportowych
Zapewnienie pomocy rodzinom z dysfunkcjami w przezwyciężaniu trudności	Organizacja kampanii promujących aktywny styl życia	- liczba zorganizowanych kampanii promocyjnych
	Realizacja działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców wykazujących braki w tym zakresie.	- liczba działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych - liczba rodziców biorących udział w ww. działaniach
	Intensyfikacja pracy socjalnej.	- liczba rodzin objętych pracą socjalną
	Podjęmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które powróciły do rodziny biologicznej

	Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem prawidłowego funkcjonowania rodziny.	- liczba asystentów udzielających wsparcia - liczba osób/rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny
	Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin.	- liczba podejmowanych działań
Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Organizacja konkursów o tematyce kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy.	- liczba zorganizowanych konkursów - liczba dzieci, młodzieży i dorosłych biorących udział w konkursach
	Rozwijanie wśród mieszkańców gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży, różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (Warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne), kół zainteresowań.	- liczba zorganizowanych warsztatów - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w poszczególnych warsztatach
	Organizacja konkursów o tematyce regionalnej, prezentacja twórców ludowych.	- liczba konkursów - liczba spotkań, prezentacji twórców ludowych
Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych	Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb ilości i jakości usług opiekuńczych.	- liczba świadczonych usług opiekuńczych - liczba beneficjentów usług opiekuńczych
	Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej instytucjonalnej pomocy i miejsc w domach pomocy społecznej.	- ilość dostępnych miejsc w DPS
	Umożliwienie osobom starszym zamieszkania w mieszkaniach wspomaganych.	- liczba osób starszych zamieszkałych w mieszkaniach wspomaganych
	Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby zwiększenia opieki geriatrycznej.	- liczba i rodzaj podjętej współpracy w zakresie zwiększenia opieki geriatrycznej
	Wspieranie działalności wolontariatu na rzecz osób starszych	- liczba wolontariuszy działających na rzecz osób starszych
	Opracowywanie i realizacja programów promujących zdrowie wśród seniorów i	- liczba programów - liczba osób uczestniczących w programie

Tworzenie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych	aktywne spędzanie wolnego czasu.	
	Opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych w szczególności e-wykluczeniu.	- liczba programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych - liczba osób uczestniczących w programie
	Wspieranie działalności edukacyjnej dla seniorów	- liczba i rodzaj udzielonego wsparcia
Wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz i między pokoleniową	Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych.	- liczba działań promujących aktywność kulturalną, fizyczną i rekreacyjną osób starszych
	Opracowywanie i realizacja programów promujących integrację międzypokoleniową	- liczba opracowanych programów promujących integrację międzypokoleniową
Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych	Budowanie pozytywnego wizerunku starości.	- liczba przeprowadzonych kampanii dot. budowania pozytywnego wizerunku starości
	Promowanie uczestnictwa osób starszych w organizacjach pozarządowych	- liczba akcji promocyjnych - liczba osób starszych w organizacjach pozarządowych
Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia.	- liczba przeprowadzonych kampanii
	Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych, zdrowotnych przeciwdziałających niepełnosprawności.	- liczba programów - liczba osób uczestniczących w programie
Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji	Organizacja rehabilitacji	- liczba osób korzystających z rehabilitacji
	Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom niepełnosprawnym.	- liczba działań wspierających
	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację	- liczba działań wspierających

Integracja ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami	zawodową i zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami.	
	Umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej.	- liczba działań wspierających
	Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami	- liczba zorganizowanych spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób z niepełnosprawnościami
	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji poprzez realizację kształcenia integracyjnego i specjalnego.	- liczba osób z niepełnosprawnościami objętych kształceniem integracyjnym i specjalnym
	Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.	- liczba zlikwidowanych barier
	Wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami.	- liczba i rodzaj udzielonego wsparcia
Wspieranie działalności grup obywatelskich i organizacji pozarządowych	Wsparcie organizacji pozarządowych w tym doradztwo prawne, finansowe i lokalowe oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe	- liczba udzielonego wsparcia
	Zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych.	- liczba zleconych zadań
	Zwiększenie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi.	- liczba wspólnych działań
	Popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy.	- liczba podejmowanych działań
	Umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji i superwizji.	- liczba pracowników uczestniczących w kursach i szkoleniach

		podnoszących kwalifikacje
--	--	------------------------------

2. Ewaluacja strategii

Ewaluacja strategii będzie to systematyczna i obiektywna ocena zaplanowania, wdrożenia i rezultatów strategii. Celem ewaluacji GSRPS jest określenie adekwatności i stopnia osiągnięcia celów, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości.

Ewaluacja stanowić będzie ocenę przedsięwzięć w kontekście ich wyniku, wpływu, oraz potrzeb, które miały zaspokajać. W tym ujęciu celem ewaluacji będzie weryfikacja osiągnięć danego przedsięwzięcia w realizacji do zaplanowanych oczekiwań oraz wykorzystanie uzyskanych w ten sposób informacji i doświadczeń przy projektowaniu i planowaniu podobnych działań w przyszłości. Rekomendacje i wnioski formułowane będą w oparciu o określone standardy i kryteria.

- osiągnięcie celów operacyjnych może być przedstawione poprzez produkty (np. dostarczenie określonej liczby szkoleń dla osób długotrwale bezrobotnych);
- realizacja celów szczegółowych/zadań może być przedstawiona poprzez rezultaty (np. osiągnięcia poprawy – w wyniku zrealizowanych szkoleń – w zakresie możliwości zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych);
- realizacja celów ogólnych/strategicznych może być przedstawiona poprzez wyniki oddziaływania strategii (np.: ograniczenia bezrobocia wśród osób wcześniej długotrwale bezrobotnych);

Ewaluacja ocenić będzie wszystkie elementy logiki interwencji strategii - zarówno dla poziomu działań, produktów, rezultatów i oddziaływań, jak i na poziomie wszystkich rodzajów celów danej interwencji.

Zasadniczym celem ewaluacji będzie stałe doskonalenie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane w kategoriach pozytywnych efektów społecznych lub gospodarczych związanych bezpośrednio z realizacją danej strategii. Celem ewaluacji będzie przede wszystkim uzyskanie niezależnej opinii na temat rzeczywistych lub potencjalnych sukcesów strategii oraz czynników, które przyczyniły się do osiągnięcia danych rezultatów. Jednym z celów ewaluacji jest również wymiar edukacyjny, to analiza mechanizmów działania strategii, próba identyfikacji dobrych praktyk w zarządzaniu strategią i ich upowszechnienie czy też analiza popełnionych błędów celem ich uniknięcia w przyszłości.

Kryteria ewaluacji

Jednym z ważnych elementów etapu planowania ewaluacji będzie podjęcie decyzji w jaki sposób ma być dokonana ocena, jakie kryteria ewaluacji powinny być zastosowane do określonego badania. Główne kryteria ewaluacji:

- trafność
- efektywność
- skuteczność
- oddziaływanie/użyteczność
- trwałość.

Proces ewaluacji

Ewaluacja strategii jest procesem wieloetapowym, na który składa się: planowanie, projektowanie, realizacja, raportowanie, wykorzystanie wyników ewaluacji.

Planowanie ewaluacji GSRPS obejmie następujące etapy:

- określenie celu (lub celów): zdefiniowanie problemów oraz podstawowych kryteriów ewaluacji, dzięki czemu otrzymamy odpowiedź na pytanie: po co przeprowadzamy ewaluację;
- wyznaczenie czasu badania: etapu w cyklu realizacji strategii, który będzie podlegał ewaluacji i wstępnego harmonogramu ewaluacji (rozpoczęcia, zakończenia, terminu dostarczenia raportu z ewaluacji);
- wskazanie zakresu: przedmiotowego (strategii poddanej ewaluacji lub innych obszarów interwencji czy zagadnień horyzontalnych); czasowego; terytorialnego oraz określenie zasobów potrzebnych do realizacji badania;
- wybór odbiorców: w zależności od sprecyzowania grup docelowych strategii czy innych zainteresowanych stron;
- identyfikacja dostępnych danych wyjściowych, czyli dokumentów programowych, raportów z monitoringu strategii, danych statystycznych, wyników wcześniejszych ewaluacji.

Załączniki

Ankieta - Wypracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Szanowni Mieszkańcy Gminy

Urząd Gminy przystąpił do wypracowania **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**. Strategia precyzuje i zweryfikuje najważniejsze problemy społeczne w naszej gminie, a także określi sposoby ich rozwiązywania. Aby trafnie określić cele i zadania do realizacji potrzebna jest współpraca całej społeczności gminy. Prosimy o poważne potraktowanie ankiety i przemyślane odpowiedzi na zawarte w niej pytania. **Uwaga! Ankieta jest anonimowa!**

Metryczka (proszę wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć: kobieta " mężczyzna "

Wiek: 13 – 16 " 17 – 25 " 26 – 59 " 60 i więcej "

Zawód: uczeń " rolnik " przedsiębiorca " pracownik umysłowy " pracownik fizyczny " emeryt/rencista " bezrobotny " inny (jaki?) "

Wykształcenie:

podstawowe " zawodowe " średnie " policealne " wyższe "

1. Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania? Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z zagadnień.

problemy społeczne	bardzo poważny	poważny	umiarkowany	znikomy	nie występuje
bezrobocie					
ubóstwo					
alkoholizm					
narkomania					
problemy mieszkaniowe					
zanieczyszczenie środowiska					
przestępczość					
starzenie się społeczeństwa					
przemoc domowa					
niepełnosprawność					
bezdомność					

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

2. Jakie problemy społeczne osób z niepełnosprawnością uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak akceptacji w środowisku
- ☐ izolacja rodzinna (odrzućenie)
- ☐ utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji)
- ☐ brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnością
- ☐ brak zorganizowanych form spędzania czasu
- ☐ ubóstwo i bieda
- ☐ bezrobocie
- ☐ utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgniacyjnych
- ☐ utrudniony dostęp do usług specjalistycznych
- ☐ utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej
- ☐ inne (jakie?)

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- ☐ przemoc ze strony rodziców
- ☐ przemoc rówieśnicza
- ☐ zaniedbania wychowawcze
- ☐ zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena)
- ☐ używanie alkoholu
- ☐ palenie papierosów
- ☐ zażywanie narkotyków, dopalaczy
- ☐ chuligaństwo i przestępczość
- ☐ brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży,
- ☐ brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- ☐ ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
- ☐ bezproduktywne spędzanie czasu wolnego
- ☐ problemy psychiczne (np. lęk, depresja)
- ☐ inne (jakie?)

RODZINY

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy?

prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi

- ☐ nieporadność życiowa
- ☐ ubóstwo
- ☐ bezrobocie
- ☐ alkoholizm
- ☐ przemoc domowa
- ☐ bezradność opiekuńczo-wychowawcza
- ☐ niedostateczny dostęp do poradnictwa psychologiczno - prawnego
- ☐ niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami
- ☐ zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych
- ☐ przeniesienie do świata wirtualnego aktywności zawodowej
- ☐ inne (jakie?)

5. Jakie Pana/i zdaniem są przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- ☐ ubóstwo
- ☐ niski poziom umiejętności wychowawczych
- ☐ uzależnienia
- ☐ przemoc domowa
- ☐ wielodzietność
- ☐ niepełnosprawność/długotrwała choroba
- ☐ niskie dochody
- ☐ niepełna rodzina
- ☐ inne, jakie?.....

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/i, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

- a) tak b) raczej tak c) raczej nie d) nie e) trudno powiedzieć

7. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ izolacja społeczna (samotność)
- ☐ izolacja rodzinna (odrzućenie)

- ☐ niepełnosprawność
- ☐ choroby
- ☐ niezdolność do samoobsługi
- ☐ brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu
- ☐ ubóstwo i bieda
- ☐ brak akceptacji w środowisku
- ☐ utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych
- ☐ utrudniony dostęp do usług specjalistycznych
- ☐ utrudniony dostęp do placówek medycznych
- ☐ utrudniony dostęp do placówek kulturalnych
- ☐ inne (jakie?)

8. Jakie są według Pana/i główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym?
Można wybrać kilka odpowiedzi.

- ☐ pomoc materialna
- ☐ wykonywanie ciężkich prac domowych
- ☐ dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania
- ☐ prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej kulturalnej, sportowej, turystycznej, rekreacyjnej
- ☐ usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne
- ☐ usługi specjalistyczne
- ☐ doradztwo i załatwianie spraw urzędowych
- ☐ wykonywanie wszystkich prac domowych
- ☐ wsparcie emocjonalne
- ☐ programy zdrowotne
- ☐ pobyt seniora w domu dziennego pobytu (8-godzinny pobyt od poniedziałku do piątku w placówce zapewniającej posiłki, zajęcia, rehabilitację ruchową, opiekę pielęgniarstwa, miejsce do wypoczynku, towarzystwo innych seniorów)
- ☐ możliwość uczestnictwa w klubie seniora
- ☐ uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych
- ☐ inne, jakie?.....

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ długie oczekiwania w kolejce
- ☐ długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt)
- ☐ krótkie godziny przyjęć
- ☐ mała liczba lekarzy specjalistów
- ☐ ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnością
- ☐ inne (jakie?)

EDUKACJA

10. Jak ocenia Pan/i infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze b) dobrze c) ani dobrze, ani źle d) źle

11. Czy ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak b) nie c) nie wiem

12. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób z niepełnosprawnością?

- a) tak b) nie c) nie wiem

13. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ niedostateczny dostęp do placówek wychowania przedszkolnego
- ☐ brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki
- ☐ niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
- ☐ brak żłobków
- ☐ brak stołówek szkolnych
- ☐ niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych
- ☐ inne (jakie?)

SPORT I KULTURA

14. Czy na terenie gminy jest wystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych?

- a) tak b) nie c) nie wiem

15. Czy w gminie organizowane są imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym?

- a) tak b) nie c) nie wiem

16. Czy w gminie jest wystarczająca liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia kulturalne?

- a) tak b) nie c) nie wiem

17. Czy organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, itp.) angażują się społecznie, np. udzielając pomocy potrzebującym lub organizując wydarzenia sportowe i kulturalne?

a) tak

b) nie

c) nie wiem

18. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ brak organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową
- ☐ niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic - brak systematycznych działań
- ☐ nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu
- ☐ niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży
- ☐ zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych
- ☐ brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych
- ☐ inne (jakie?)

PRZEMOC

19. Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

tak ☐

nie ☐

nie wiem ☐

20. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? (*można zaznaczyć kilka odpowiedzi*)

- ☐ groźby
- ☐ popychanie
- ☐ bicie
- ☐ stała krytyka
- ☐ ograniczanie środków na życie
- ☐ zabieranie pieniędzy
- ☐ krzyki, przekleństwa
- ☐ wyśmiewanie, poniżanie
- ☐ „ciche dni” (miesiące)
- ☐ zmuszanie do kontaktów seksualnych
- ☐ odbieranie ulubionych rzeczy
- ☐ kopanie
- ☐ kradzież
- ☐ plotkowanie
- ☐ wypisywanie złych rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych
- ☐ zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie
- ☐ składanie seksualnych propozycji

☐ inne, jakie?.....

21. Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy?

tak ☐ nie ☐

22. Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa?

tak ☐ nie ☐

23. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

tak ☐ nie ☐

23a. Jeżeli Tak: to gdzie? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

☐ w domu

☐ w szkole

☐ na podwórku

☐ w autobusie

☐ w innym miejscu (gdzie?).....

23b. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

☐ udzieliłem/am pomocy ofierze

☐ powiadomiłem/am policję

☐ zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej

☐ inne, jakie?.....

☐ nie podjąłem żadnych działań

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ

24. Poniżej są wymienione zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy. Proszę używając skali od 1 do 10 ocenić, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej z cyfr ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zadaniem.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

mało ważne

bardzo

ważne

1	utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych	
2	utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	
3	utworzenie dziennego domu pomocy społecznej	
4	likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	
5	umożliwienie dostępu do mieszkań chronionych, lokali socjalnych	

6	usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub z niepełnosprawnością	
7	stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	
8	założenie grupy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością	
9	założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową	
10	organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	
11	założenie wolontariatu	
12	organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	
13	zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	
14	pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	
15	stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	
16	zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	
17	wydłużenie czasu pracy przedszkoli	
18	poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	
19	zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	
20	edukacja rodzin	
21	pozyskiwanie środków unijnych na kwestie społeczne	
22	zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych	
23	zwiększenie ilości imprez sportowych i kulturalnych	
24	działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy / wsi	
25	zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	
26	szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	
27	poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	

25. Czy odczuwa Pan/Pani wpływ pandemii COVID-19 na swoje codzienne funkcjonowanie?

tak ☐

nie ☐

Jeśli tak, to jaki?

.....
.....

.....
.....
.....
.....

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:

.....
.....

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej

.....
..... **DZIĘKUJEMY!**

Wykaz skrótów

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GSRPS – Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KS – Klub sportowy

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO – ang. *Non-Governmental Organization* – organizacja pozarządowa

SPZOZ – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Spis wykresów i tabel

<i>Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>11</i>
<i>Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>11</i>
<i>Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>12</i>
<i>Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>12</i>
<i>Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Jodłownik. Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 6. Liczba ludności. Źródło: UG.</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 7. Ruch naturalny ludności w Gminie Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło: UG..</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 8. Migracje ludności na terenie Gminy Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło: UG.</i>	<i>17</i>
<i>Wykres 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	<i>46</i>
<i>Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024. Źródło: GOPS Jodłownik.</i>	<i>46</i>
<i>Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	<i>48</i>
<i>Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2022-2024. Źródło: GOPS Jodłownik.</i>	<i>48</i>
<i>Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	<i>49</i>
<i>Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	<i>49</i>

<i>Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2022-2024.</i>	
<i>Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	50
<i>Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2022-2024.</i>	
<i>Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	52
<i>Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2022-2024.</i>	
<i>Źródło: dane GOPS w Jodłownik.</i>	53
<i>Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2022-2024.</i>	
<i>Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	53
<i>Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/</i>	15
<i>Tabela 2. Demografia Gminy Jodłownik. Źródło: Dane UG.</i>	15
<i>Tabela 3. Struktura zamieszkałej ludności. Źródło: UG Jodłownik.</i>	16
<i>Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Jodłownik. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/</i>	18
<i>Tabela 5. Liczba uczniów i nauczycieli w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Jodłownik. Źródło: Raport o stanie Gminy Jodłownik.</i>	19
<i>Tabela 6. Charakterystyka placówek. Źródło: Raport o stanie Gminy Jodłownik.</i>	19
<i>Tabela 7. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	30
<i>Tabela 8. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	30
<i>Tabela 9. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji. Źródło: OZPS Gminy Jodłownik.</i>	31
<i>Tabela 10. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2022-2024. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	31
<i>Tabela 11. Zasiłki stałe i okresowe. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	32

<i>Tabela 12. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka 2022-2024. Źródło: Dane OZPS Gminy Jodłownik.</i>	<i>33</i>
<i>Tabela 13. Informacje na temat rodzin i osób korzystających ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane OZPS Jodłownik.</i>	<i>33</i>
<i>Tabela 14. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu”. Źródło: Dane OZPS GOPS w Jodłowniku.</i>	<i>34</i>
<i>Tabela 15. Realizacja Procedury „Niebieskie Karty” w Gminie Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło GOPS Jodłownik.</i>	<i>39</i>
<i>Tabela 16. Liczba odnotowanych zdarzeń na terenie gminy Jodłownik w latach 2022-2024.</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 17. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2022-2024 Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	<i>45</i>
<i>Tabela 18. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w postaci zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia. Źródło: dane GOPS Jodłownik.</i>	<i>51</i>
<i>Tabela 19. Bezrobocie w Gminie Jodłownik w latach 2022-2024. Źródło: Dane GOPS Jodłownik.</i>	<i>51</i>
<i>Tabela 20. Liczba osób bezrobotnych oraz liczba długotrwale bezrobotnych w 2024 roku na poziomie powiatu, województwa i kraju. Źródło: OZPS Jodłownik.</i>	<i>51</i>
<i>Tabela 21. Stopa bezrobocia w powiecie limanowskim, województwie małopolskim oraz kraju w latach 2022-2024. Źródło: GUS https://bdl.stat.gov.pl.</i>	<i>52</i>
<i>Rysunek 1. Umiejscowienie gminy Jodłownik w powiecie limanowskim i województwie małopolskim. Źródło: https://bip.malopolska.pl/</i>	<i>13</i>